SØTORVET HÆNGSLET I SILKEBORG

Mathias Thinggård Brovall
Louise Kruse Hansen a
ad10-URB11
10. semester Urban design 2008

080531_A3_PRÆS.indd 1
04-06-2008 12:18:16

080531_A3_PRÆS.indd 2 04-06-2008 12:18:43

INDHOLDSFORTEGNELSE

Byvision for Søtorvet	5
Silkeborg - i et grønt og blåt perspektiv	6
Silkeborg I billeder	7
Søtorvet fra luften	8
Koncept	9
Situationsplan 1:2000	12
Skyline	14
Hovedgreb	15
Bebyggelsesplan 1:1000	16
Temaplaner	18
Søtorvet N	22
Snit AA	26
Søtorvet S	32
Snit BB	34
Hængslet	38
Snit CC	40
Boulevarden	46
Promenaden	46

080531_A3_PRÆS.indd 3 04-06-2008 12:18:44

080531_A3_PRÆS.indd 4 04-06-2008 12:18:44

BYVISION FOR SØTORVET

Silkeborg er om 25 år et kombineret bolig, erhvervs og handelsområde, der ligger som en buffer mellem Silkeborg Centrum, Silkeborg Langsø og Papirfabrikken og sammenbinder hele Silkeborg midtby. Området er opbygget ved hjælp fra den nære konteksts kulturelle og visuelle spor. Flere af Silkeborgs strukturer gendannes og omfortolkes, mens de visuelle linjer bibeholdes, hvilket forstærker området som et nyt midtpunkt i Silkeborg. Omfortolkningen af Silkeborgs gamle struktur sker med baggrund i rumdannelse og pladsgivning til nye funktioner, for på den måde at skabe et diverst område med liv på alle tider af døgnet.
Boformerne varierer fra almindelige lejligheder over penthouse til small office home office (SOHO) lejligheder. Visionen er at Søtorvet skal indeholde et varieret tilbud af boligformer i et område med afvekslende byrum med lys og udsigt i tæt kontakt med naturen, og hvor hver bolig har et tilhørsforhold til et bestemt byrum.
Søtorvet samles og forbindes af den omkringliggende boulevard og de gennemløbende cykel- og gangstier, der samtidig er med til at åbne området op for resten af byen.
Den bærende ide, er ønsket om at skabe et område hvor folk kan bo, mødes og samles, og hvor der er mulighed for at nyde det blå og grønne i byrummene.

Boformerne er opdelt i tre kategorier; small office home office (SOHO), penthouse og rekreative lejligheder.

Søtorvet er om 25 år et område der fungerer som buffer mellem Silkeborg Centrum, Papirfabrikken og Silkeborg Langsø, og skaber en samlet Silkeborg midtby.

080531_A3_PRÆS.indd 5 04-06-2008 12:18:45

SILKEBORG -
I ET GRØNT OG BLÅT PERSPEKTIV

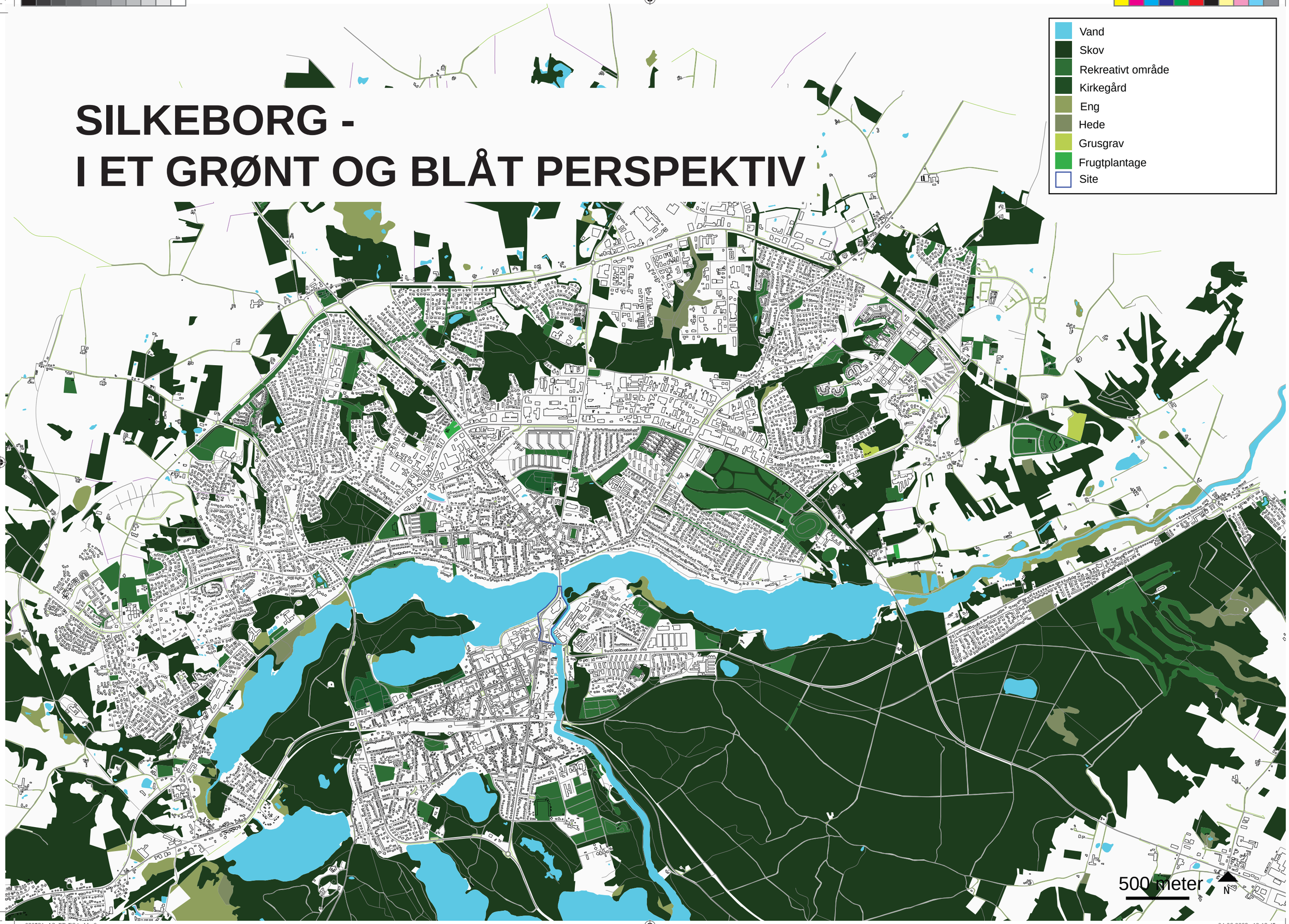

080531_A3_PRÆS.indd 6
04-06-2008 12:18:45

SILKEBORG I BILLEDER

Gågaden

Kig mod sø fra byens torv

Papirfabrikken

Panorrama fra Silkeborg Langsø mod Søtorvet

Søtorvet

Chr. 8. vej

Remstrup Å mellem Søtorvet og Paprifabrikken

080531_A3_PRÆS.indd 7
04-06-2008 12:18:48

SØTORVET FRA LUFTEN

080531_A3_PRÆS.indd 8 04-06-2008 12:19:06

KONCEPT

Adgangen til vandet fra centrum og Papirfabrikken gøres lettere over Søtorvet

Detailbåndet mellem centrum og Alderslyst styrkes

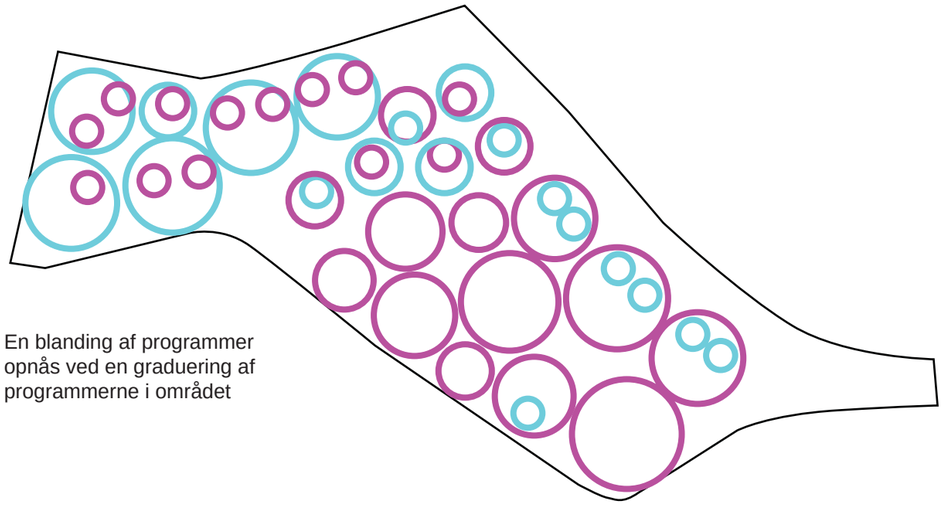

En blanding af programmer opnås ved en graduering af programmerne i området

080531_A3_PRÆS.indd 9
04-06-2008 12:19:24

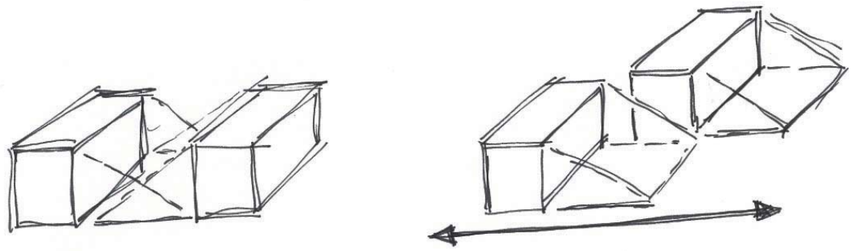

Der arbejdes med et forhold mellem bygningerne der hedder 1:1, hvilket vil sige at hvis bebyggelsen er 1 høj skal friarealet imellem til den næste bygning også være 1.

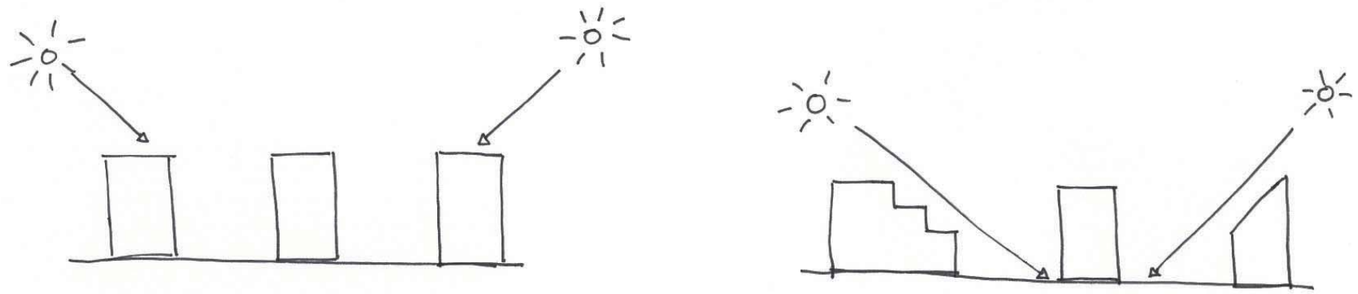

For at give lys til alle, er typologierne formet så sollyset kan komme ned til bebyggelsen

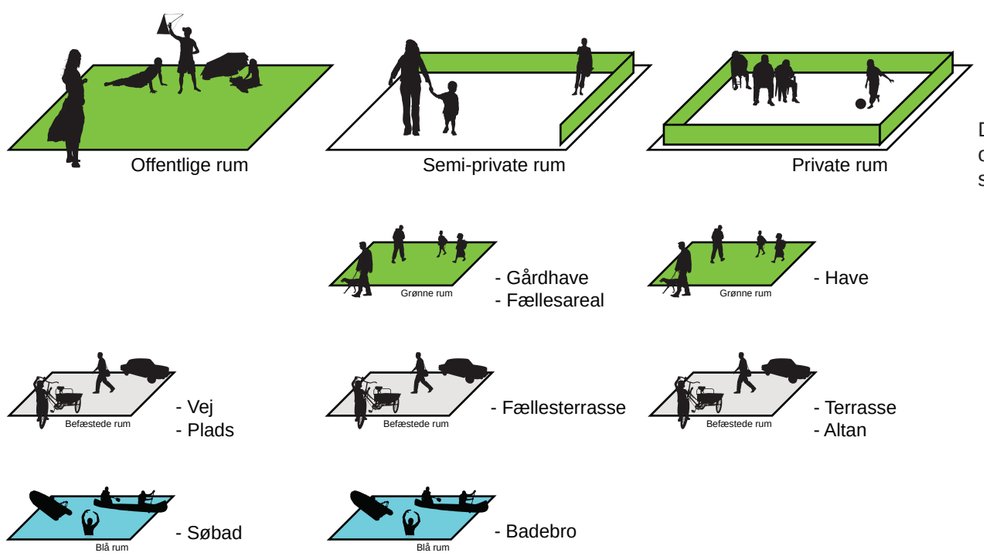

Der skabes 3 typer rum; de offentlige, de private og de semi-private

080531_A3_PRÆS.indd 10 04-06-2008 12:19:30

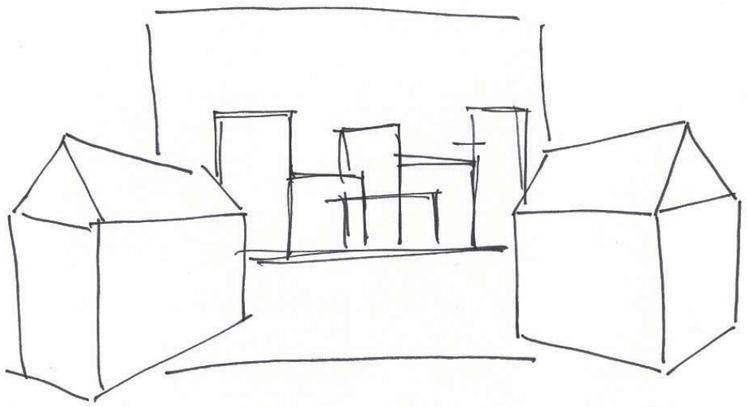

Der arbejdes med tre typer af kig; kig mod by, kig mod skoven og kig mod vandet

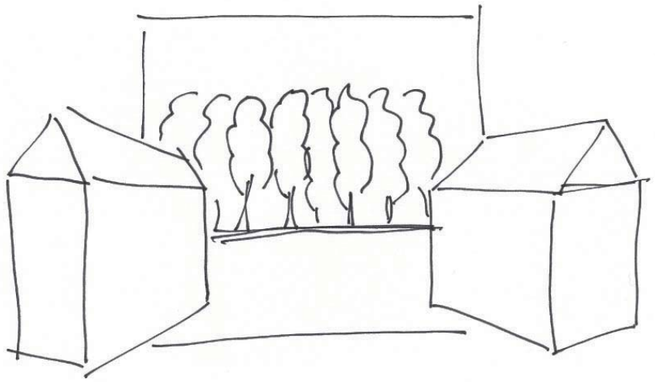

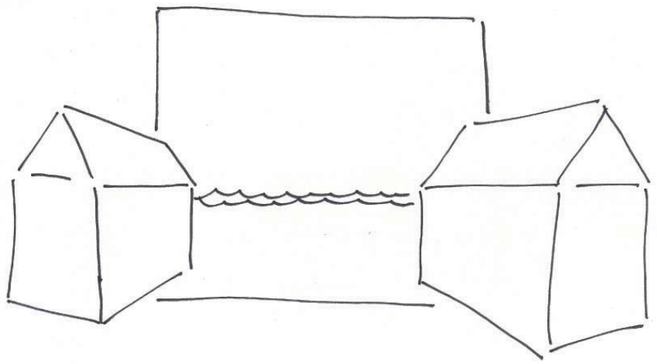

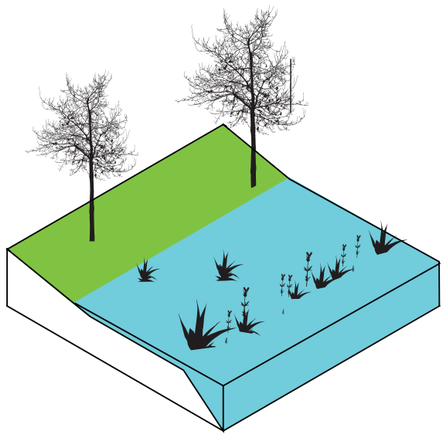

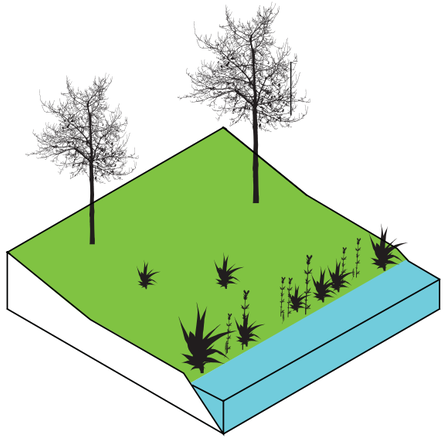

Området spiller på naturens rytme, både i træernes og i vandniveauets skiften

080531_A3_PRÆS.indd 11

04-06-2008 12:19:33

SITUATIONSPLAN 1_2000

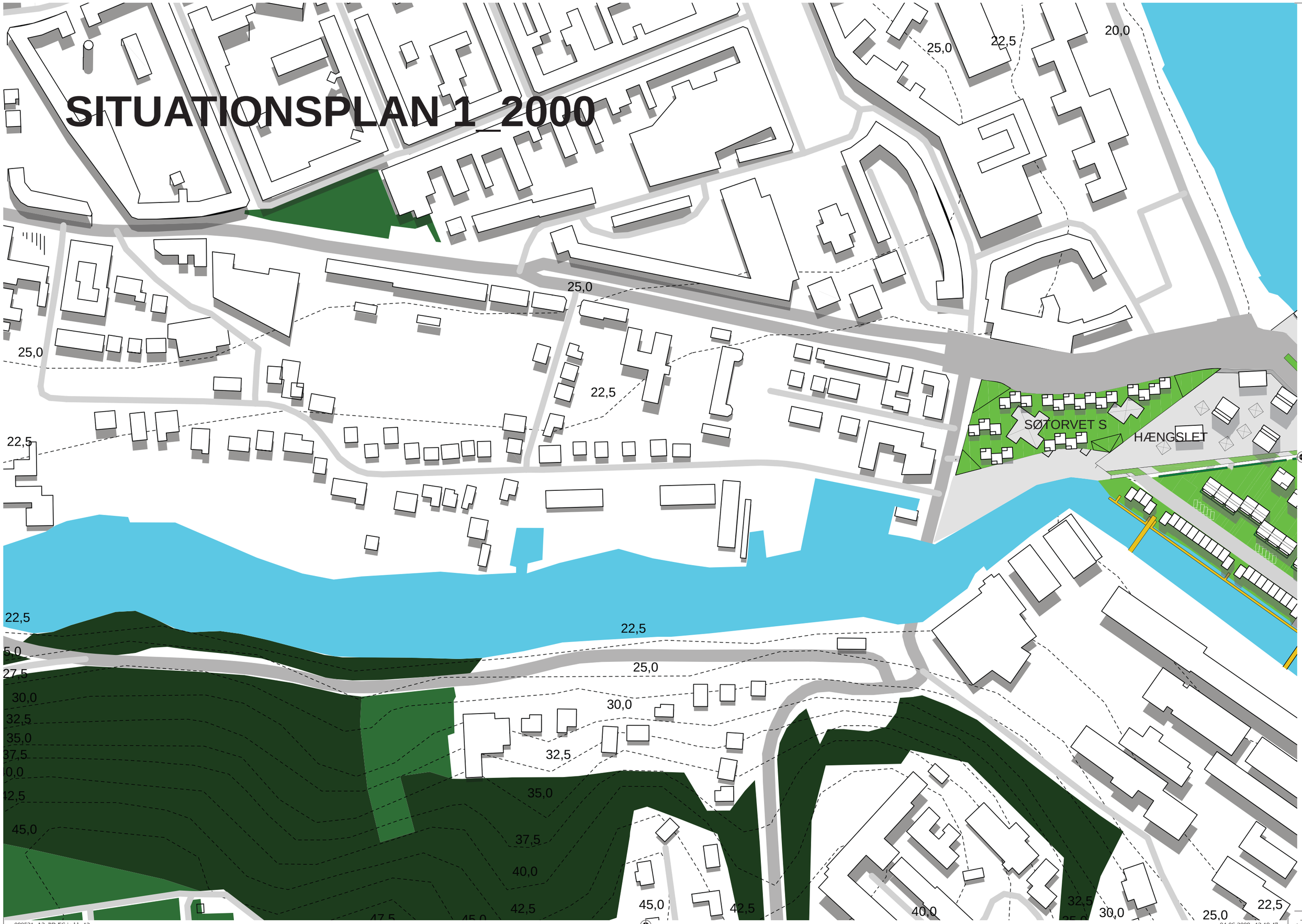

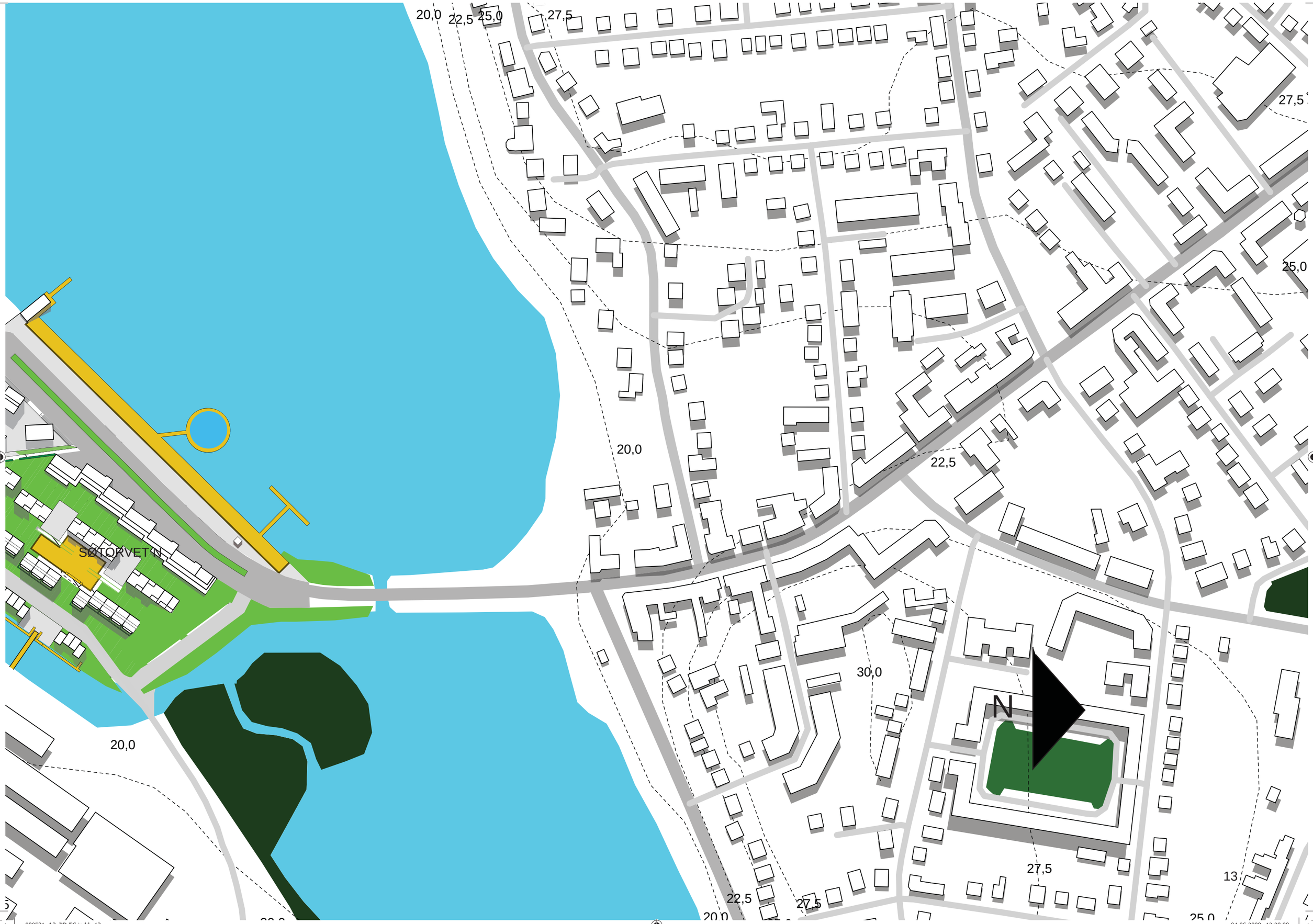

080531_A3_PRÆS.indd 13
04-06-2008 12:20:08

SKYLINE

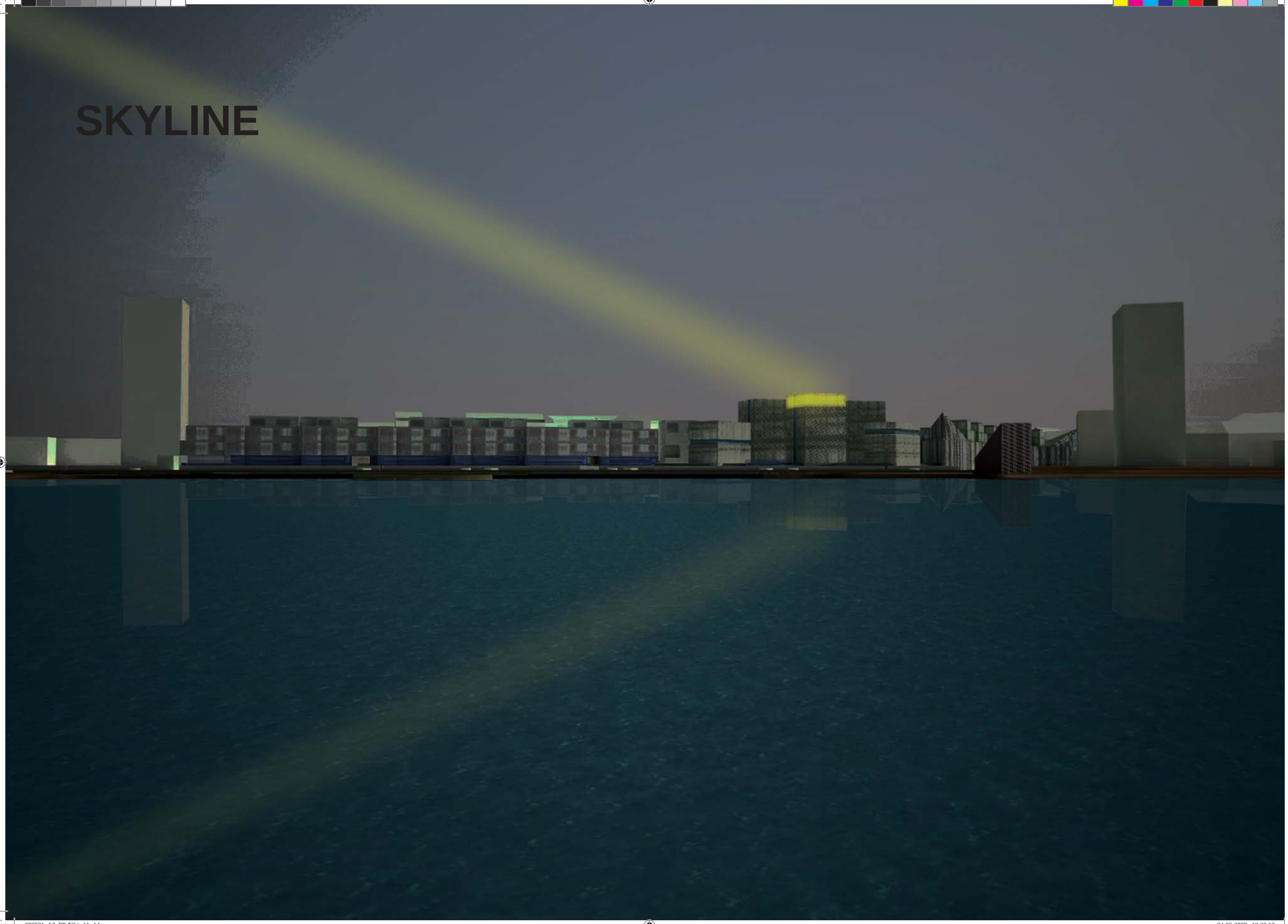

080531_A3_PRÆS.indd 14 04-06-2008 12:20:13

HOVEDGREB

Strategisk udvalgte steder

Vigtige kig

Forbindelse

Grønne rum

Bebyggelsesstruktur

Terræn

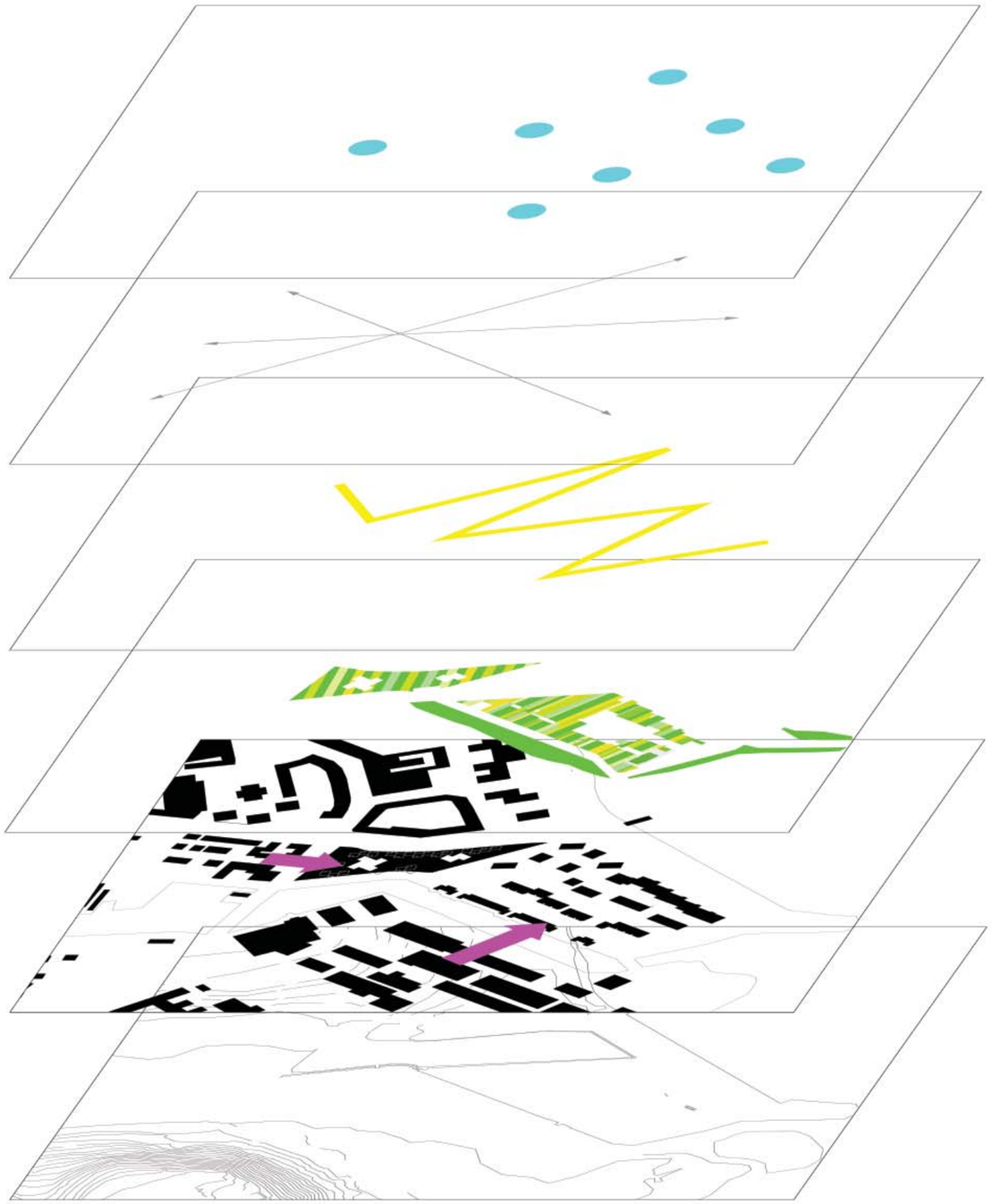

Ved udvalgte steder på området er der placeret forskellige programmer, hvor der dannes nogle spændende rum, for at tiltrække folk og skabe liv på hele området.

Vigtige kig anvendes som hovedgreb i designet og friholdes for at sammenbinde området med konteksten samtidig med at de definere de tre delområder

Stisystemet igennem området forbinder de udvalgte områder hvor der sker noget ekstra, og giver et naturligt flow gennem området.

Beplantning bruges i rummene for at skabe et grønt område imellem Silkeborg centrum og Papirfabrikken, der ligger som to befæstede arealer omkring sitet.

Strukturerne fra konteksten anvendes i designet og skaber den underliggende struktur for bebyggelsen.

De originale koter forlænges ud på sitet, således en parkeringskælder bliver mulig at etablere.

080531_A3_PRÆS.indd 15 04-06-2008 12:20:30

BEBYGGELSESPLAN 1_1000

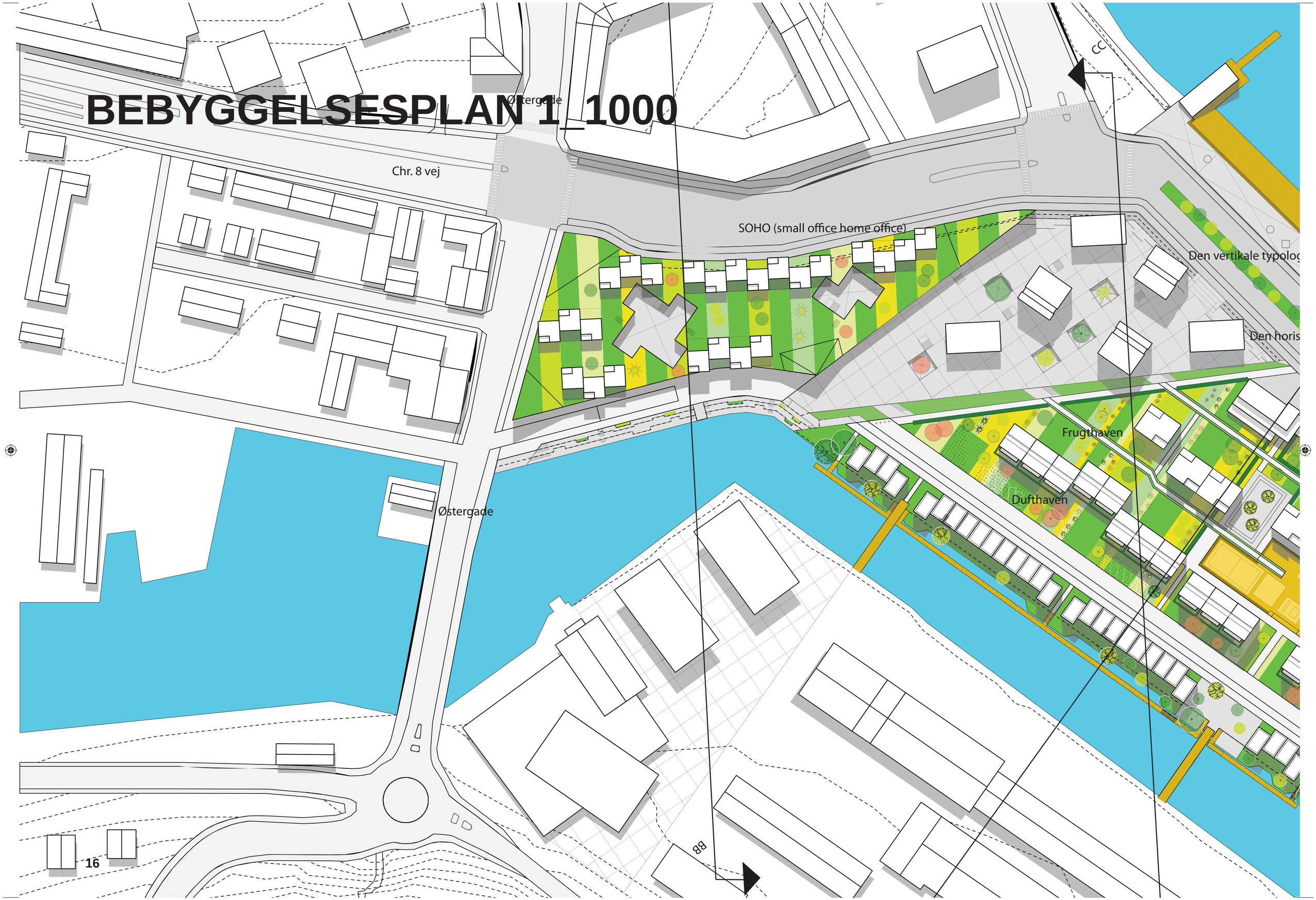

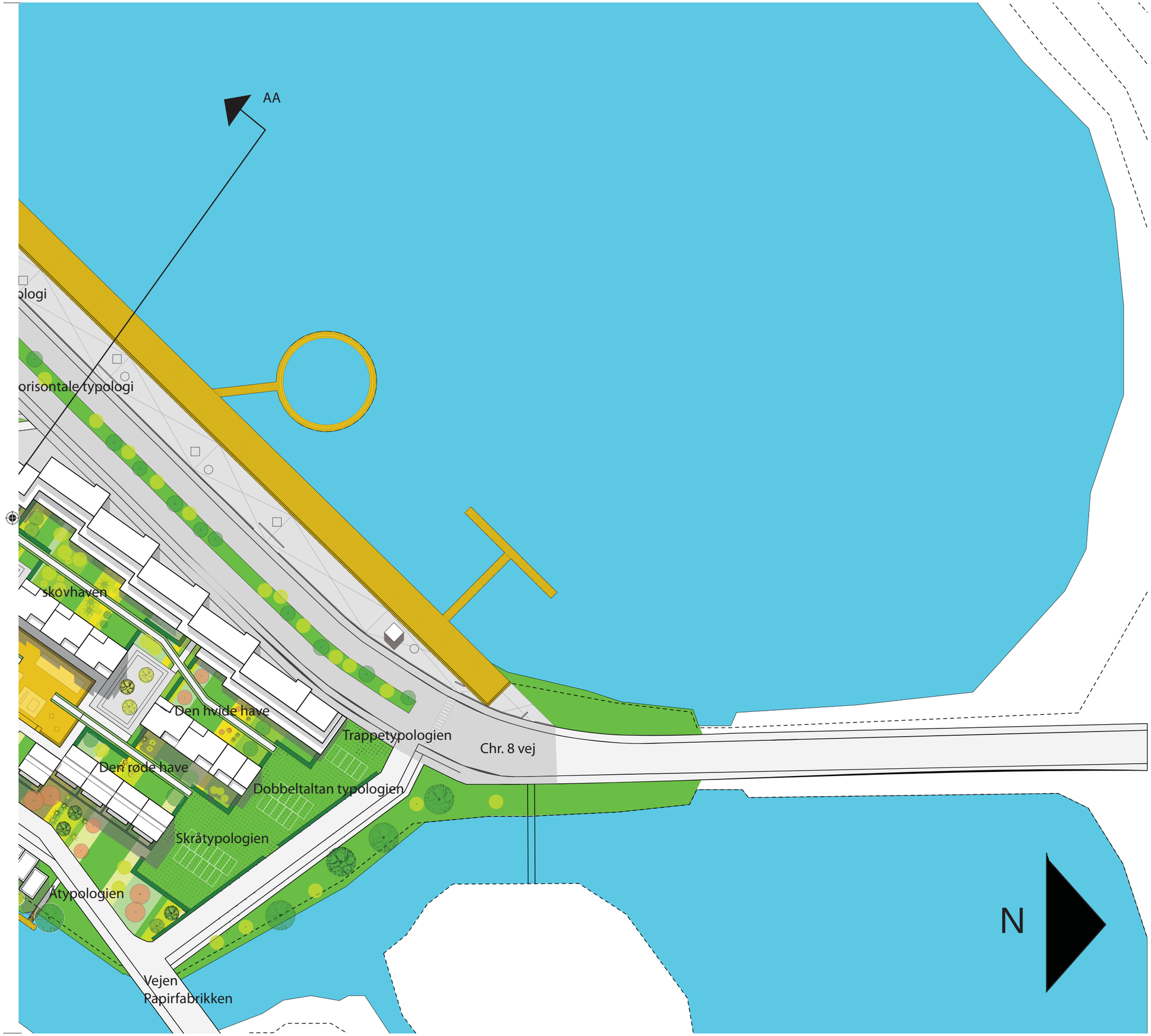

080531_A3_PRÆS.indd 17
04-06-2008 12:21:00

TEMAPLANER

Figur grund

I figurgrunden på området, er det tydeligt at se, hvordan strukturen fra Papirfabrikken er anvendt som retning for bebyggelsen i den nordlige del af området. Det giver en klar sammenhæng mellem de to områder, og det er muligt at se det to områder som ét samlet område. Hvordan strukturen fra den sydlige del er hentet ind fra konteksten er sværere at se, men den grid-lignende struktur, hvor linierne er brudt kan man godt få øje på. Den sydlige dels struktur er også modificeret i en større grad end den nordlige dels, hvilket gør det sværere i grund niveau at se sammenhængen. Punktbebyggelserne i Hængslet ligger sig som noget nyt og i grund figuren er det kun de tre kvadrater men kan finde en sammenhæng i retningen på.

Terræn

Koterne på sitet er forlænget fra niveauet i den sydlige del af området ud mod vandet, således at der på hele Søtorvet Syd og Hængslet fremkommer et to meter højt niveauspring fra det gamle til det nye niveau. Dette nye landskab gør det muligt at etablere parkeringskælderen.

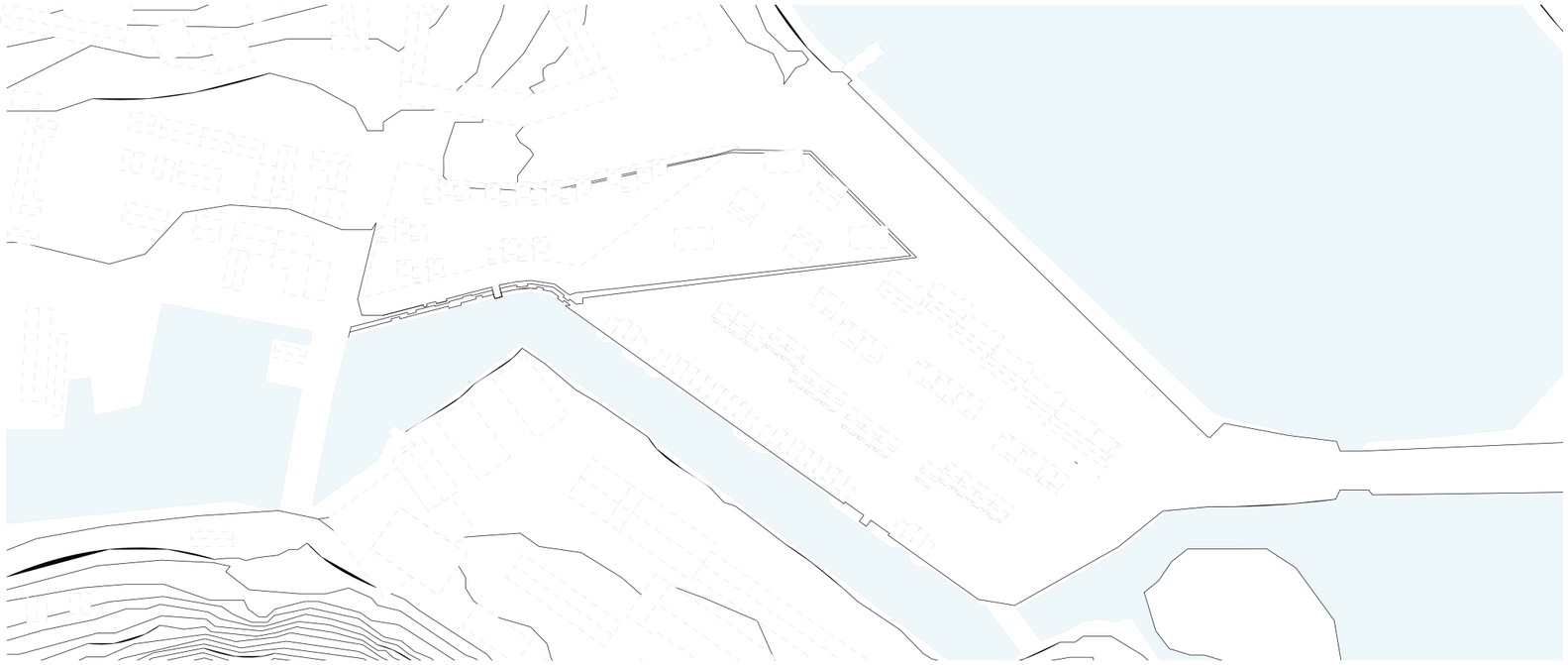

080531_A3_PRÆS.indd 18 04-06-2008 12:21:07

Infrastruktur

Infrastrukturen på sitet ændres ved at lukke Papirfabrikken vejen, der løber ind over sitet, således at det store kryds mellem Chr. 8. Vej, Papirfabrikken og Søvej bliver et kryds med tre veje. Dette vil også give en bedre afvikling af trafikken i krydset. Ved at lukke vejen ind til Papirfabrikken, er det nødvendigt at koble vejen på et andet sted for ikke at lukke for trafikken til Papirfabrikken. Dette gøres i et lyskryds for enden af broen i af Søtorvet Nord, således at vejen løber ind over sitet helt ude ved åen.
Parkeringskælderen løber under Søtorvet Syd og Hængslet og giver sammen med parkeringspladserne på Søtroevet Nord parkeringspladser nok til at dække både erhvervs og boligparkering. Dette sker ved at anvende en dobbeltudnyttelse af parkeringspladserne, således at erhverv og boliger udnytter de samme parkeringspladser.
For at skabe den bedst mulige adgang til parkeringskælderen og samtidig friholdes det meste af området for biler, er der etableret et kryds ved Østergade tæt op af det Chr. 8. Vej og Østergade krydset. Ved at etablere to kryds så forholdsvis tæt på hinanden kan der ske forstuvninger i trafikken, men disse kan afhjælpes i måden hvorpå krydset reguleres.
Ved mulig brand skal det være muligt for redningskøretøjer at komme til, hvilket er gjort på den måde, at der i Nord er anlagt stier med armeret græs, der gør det muligt for brandbilerne at nå frem til ulykkestedet. I Syd kører de ind gennem bebyggelsen fra krydset mellem Chr. 8. Vej og Østergade og gennem bebyggelsen og ud på Hængslet.

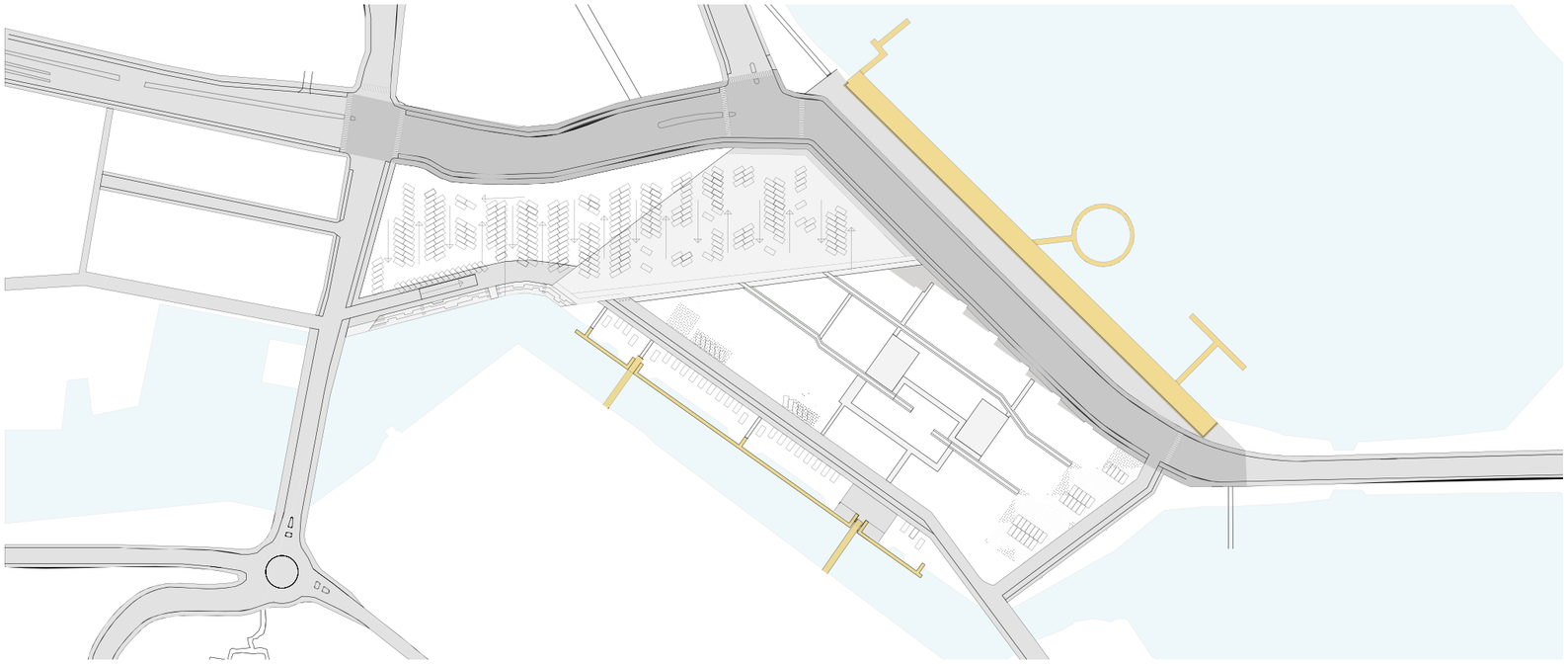

Grøn og blå

De grønne rum på området er skabt som semi-private havearealer, som beboerne på området kan anvende. Enkelte beboere på Søtorvet Nord har private haver, mens andre på Søtorvet Syd har private terrasser, men ellers er resten af den grønne struktur skabt som semi-private rum. Dog med undtagelsen af vejen der løber gennem Søtorvet Nord langs dufthaven, som skal ses som en offentlig have.
Haverne på Søtorvet Nord er skabt som 6 forskellige haver med 6 forskellige karakterer. På samme måde er den grønne fælleshave på toppen af bygningen på Søtorvet Syd en have med sin egen karakter. Som en blanding ligger så de enkelte træer, der stikker op fra parkeringskælderen i Hængslet. Her er der plantet 5 forskellige træer for at blande karaktererne fra både Nord og Syd.

080531_A3_PRÆS.indd 19 04-06-2008 12:21:08

Bevægselsesmønster

På bevægelsesplanen kan det ses hvordan folk på området vil bevæge sig. Der er nogle steder i området, hvor flest folk vil bevæge sig fra og til. De største attraktorer på sitet er handelsområderne og op- og nedgangene til parkeringskælderen. Det er disse steder der er mest offentlige, og hvor der er mest offentligt program, og det er derfor også her flest folk vil bevæge sig.

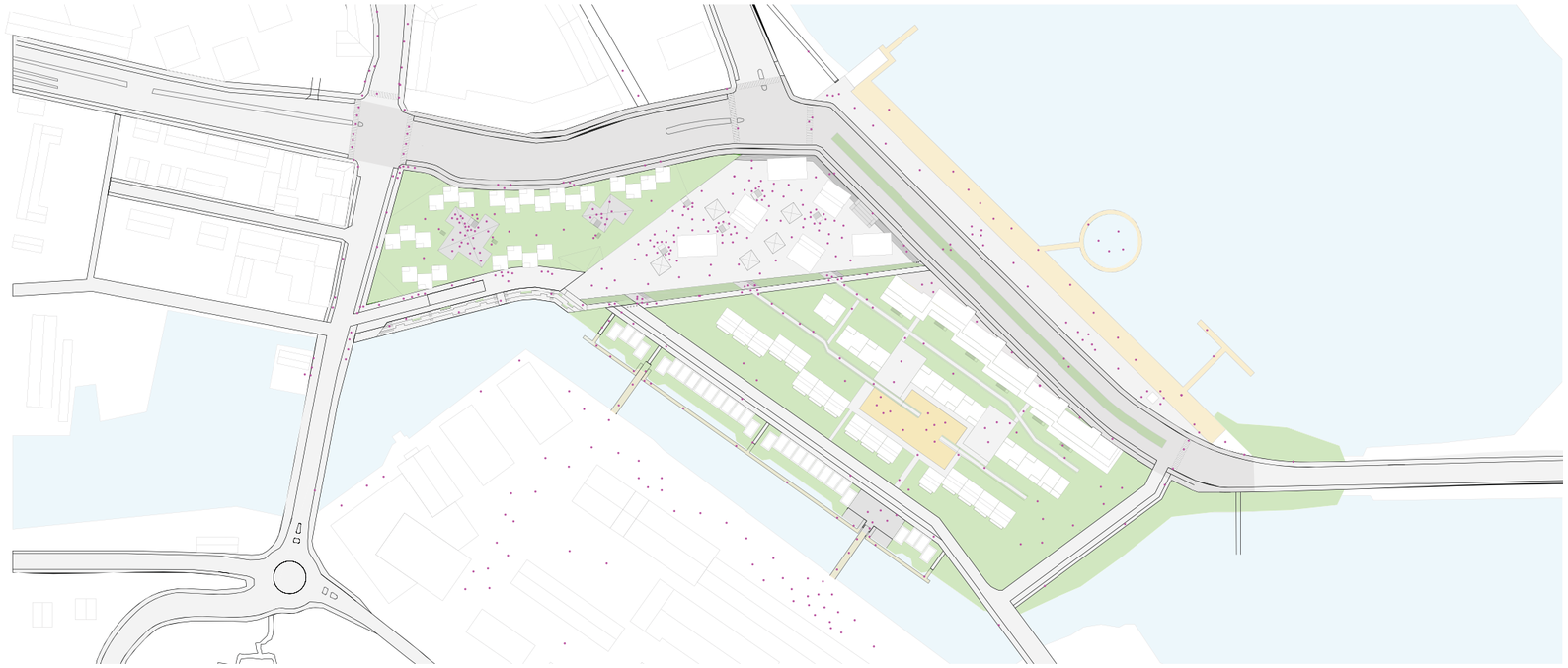

Offentlig og privat friareal

På området er der tre forskellige typer rum; de offentlige, de private og de semi-private. Der er gennem hele området en klar differentiering af hvilket område der er hvad. Søtorvet Syd, Hængslet og mellemrummene på Søtorvet nord udgør sammen med haven langs vejen og boardwalken i Nord de offentlige rum på området. De få private rum der er, ligger som terrasser i SOHO bebyggelsen på Søtorvet syd, og som små haver ved skråtypologierne og åtypologierne på Søtorvet Nord. Haverne mellem bebyggelsen, både på Syd og i Nord, er semiprivate haver, som er afskåret fra offentligheden, men som bruges fælles af de beboere, der har en ejendom det gældende sted.

080531_A3_PRÆS.indd 20
04-06-2008 12:21:14

Program

Programmæssigt er området gradueret delt op. I Søtorvet Nord er det hovedsageligt beboelse, mens der i Hængslet er en blanding af beboelse, erhverv, handel og få kulturprogrammer. I Syd er det overvejende handel og erhverv, men der er nogle boliger på toppen.

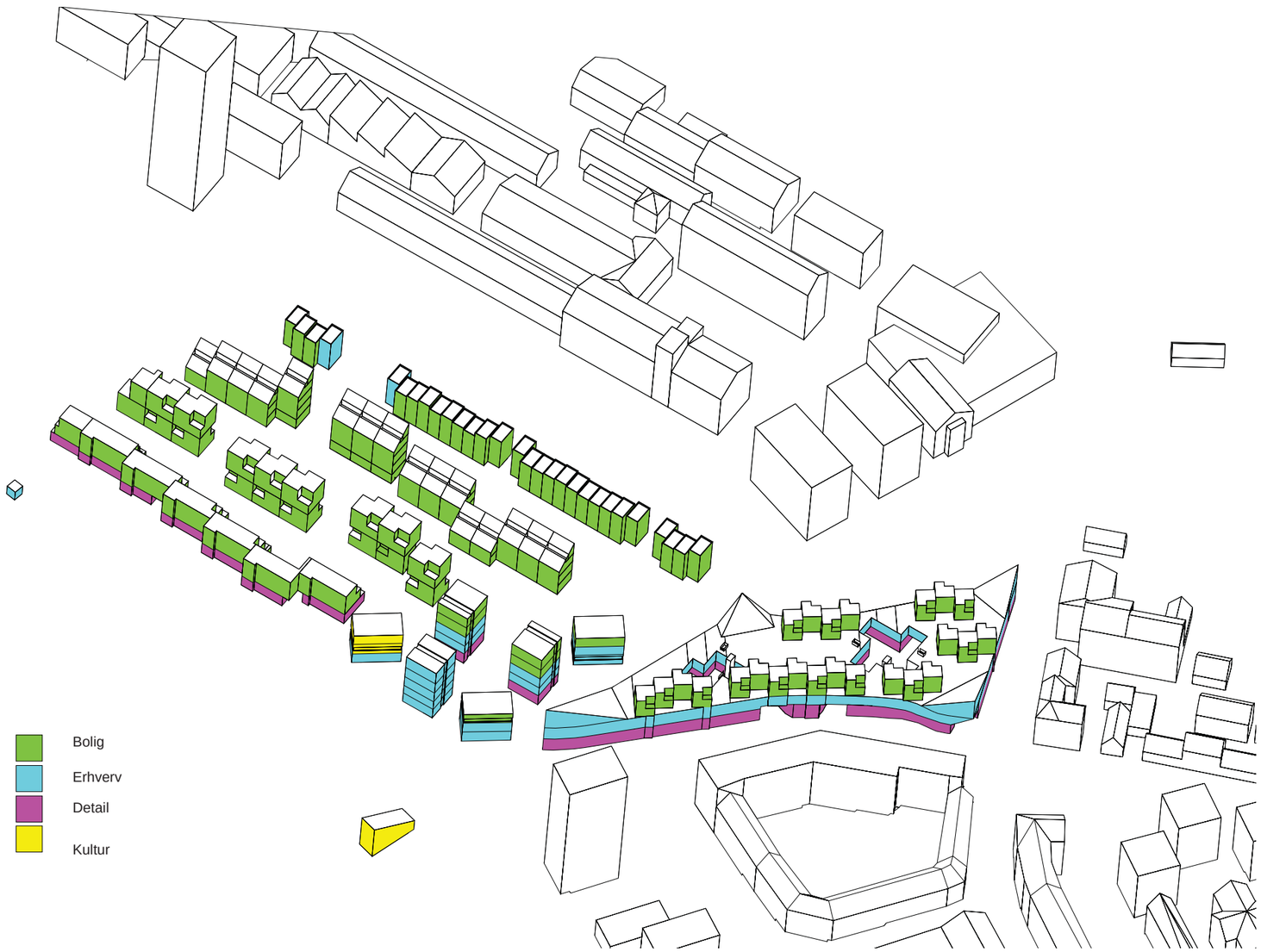

080531_A3_PRÆS.indd 21
04-06-2008 12:21:34

SØTORVET N

Strukturen:

Med ideen om udflytningen af Kvickly fra Søtorvet er grundstenen for en fremtidig transformation af området lagt. Bygningerne i konteksten på Papirfabrikken har en meget markant lineær bebyggelsesstruktur. Som grundlag for designet af Søtorvet N overføres den lineære struktur fra Papirfabrikken, så der skabes en klar underliggende struktur for det videre design af Søtorvet N. Herved opstår der en retning på denne del af området som bebyggelsen skal følge. Ved at lade den nye bebyggelse følge samme retning som bebyggelsen i konteksten, fremstår området mere som en sammenhængende del af byen og ikke som et afskåret område som det har gjort indtil videre. Silkeborg Kommunes ide om at fortætte byen anvendes her til placeringen af bebyggelsen efter retningen. For at sandsynliggøre at alle lejligheder og erhverv får det lysindfald som er nødvendigt for netop dem, er højden og udformningen af bebyggelsen blevet designet på konceptniveau til at afhjælpe netop det.

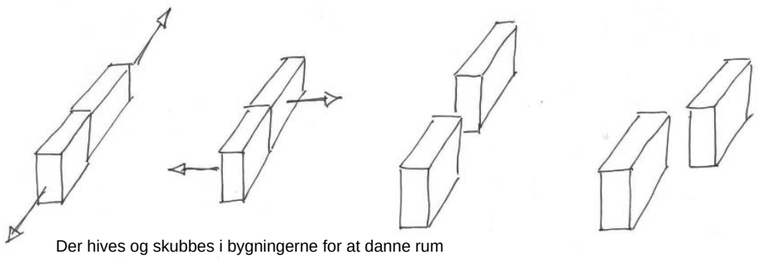

Der hives og skubbes i bygningerne for at danne rum

Artikulering af facade mod Chrr. 8. vej

Artikulering af bygningsender

080531_A3_PRÆS.indd 23 04-06-2008 12:21:44

Bygningstypologier:

Bygningernes udformning betyder at alle på Søtorvet N får det nødvendige sollys samtidig med at de fleste lejligheder også får en attraktiv udsigt. Dem der ikke får en attraktiv udsigt får en anden attraktiv kvalitet ved at ligge nær friarealerne mellem bebyggelsen. Måden hvorpå der er sikret et godt lysindfald er ved at arbejde med en afstand mellem bygningerne bestemt ud fra højden af bebyggelsen. Der er blevet arbejdet med et forhold, der hedder 1:1, hvilket betyder at hvis en bygning er 16 meter høj, så skal mellemrummet til den næste bygning også være 16 meter bredt. Dette 1:1 princip kan manipuleres ved at placere eventuelle erhverv i bunden af bebyggelsen, da de ikke kræver samme lysindfald som lejligheder, hvilket gør at man så kan rykke bygningerne tættere sammen. En anden måde hvorpå man kan arbejde på at ændre afstandene mellem bygningerne er ved at placere de sekundære rum, altså de rum der ikke kræver lys, i lejlighederne, hvor der ellers ville falde skygge fra bygningen ved siden af. Hvis en bygning kaster skygge på en lejlighed fordi lejligheden ligger tættere end forholdet 1:1, kan man placere eksempelvis badeværelse i den ende af lejligheden hvor skyggen kastes.

Ved at udforme bebyggelsens typologi på bestemte måder kan man desuden sikre at lyset har mulighed for at komme ned til lejligheden ved siden af. Dette er en af de parametre vi har benyttet i designet af bebyggelsestypologierne, hvor to af typologierne er udformet så de skråner hver sin vej ned mod en tredje typologi imellem dem, så denne lettere kan få lys.

Den første typologi er trappetypologien som er udformet på baggrund af dens placering ud til den støjende Chr. 8. Vej. Den er udformet således at den mod vejen er helt lukket med lydisoleret glas, så støjen kan holdes ude af bygningerne. En sådan lydisolering kræver, at bebyggelsen er meget åben til den modsatte side, og der er derfor lavet store åbne terrasser, der også fungerer som indgang til lejlighederne via et trappesystem. Udformningen som trappe gør samtidig at lyset får fri passage til typologien i den næste strukturrække. Hver lejlighed er i et plan og har en størrelse på enten 70 eller 100 kvadratmeter.

Ud mod Chr. 8. Vej er trappetypologien artikuleret således, at hver gang bygningerne brydes på tværs af retningsstrukturen, så afsluttes de med en udposning i facaden, så facaden varierer og ikke fremstår kedelig og monoton. For enden af trappetypologierne mod broen over Silkeborg Langsø, afsluttes typologien med en mindre markant trappeform.

Den næste typologi er dobbeltaltan typologien, der er skabt fra en kvadratisk form, hvor der er skåret altaner ud på to sider af kvadratet. Hver lejlighed er således i to plan på 90 kvadratmeter med en altan, med udsigt over enten Silkeborg Langsø eller Remstrup Å for de øverste lejligheder, eller med altan ud til haven for de nederste lejligheder. For at få plads til opgange til lejlighederne er der blevet hevet i kvadraterne, så de er blevet til rektangler, der giver plads i midten til opgange.

Dobbeltaltan typologien afsluttes med en lavere bygning mod broen over søen. I stedet for de 4 etager som bebyggelsen er i resten af bygningslinien, fjernes de to øverste lejligheder, så den afsluttes med en 2 etagers høj bygning. Dette gøresfor ikke at skabe en for markant og brat start på bygningslininen og for at komme mere i niveau med dem der passerer bygningerne. I den modsatte ende forbliver højden på 4 etager, da bygningerne i forlængelse med er endnu højere.

Den tredje typologi er skråtypologien. Denne typologi giver med dens skrå tag ligesom trappetypologien mulighed for lyset til at komme ned til dobbeltaltan typologien. Den øverste lejlighed er i to plan, med en altan på hver side af bygningen, mens resten af lejlighederne er i et plan med altan ud mod åen. De lejligheder, der ligger i stueetagen har ikke mulighed for altan, og har derfor et lille privat haveareal ude foran lejligheden.

Også her afsluttes typologien ved at skære en etage væk, så oplevelsen fra gadeniveau ikke er så markant.

Åtypologien er den fjerde typologi på Søtorvet N, og det er en bygningstypologi hvor der i hver bygning er en enkelt lejlighed i 3 etager med en altan på toppen af bygningen. Lejlighederne er 120 kvadratmeter store og har privatparkering i noget af den nederste del af bebyggelsen.

Åtypologiens lejligheder varierer lidt i højderne, hvilket giver et varieret billede fra gadeniveau. Samtidig afsluttes bygningslinien ved at hver gang der er en passage mellem bebyggelsen, så rykkes de to lejligheder yderst mod passagen 2,5 meter mod åen hvilket også gøres i begge ender af bebyggelseslinien, så bebyggelsen ikke forekommer som en lang monoton stribe.

Udvikling af trappetypologi, dobbeltaltan og skråtypologi

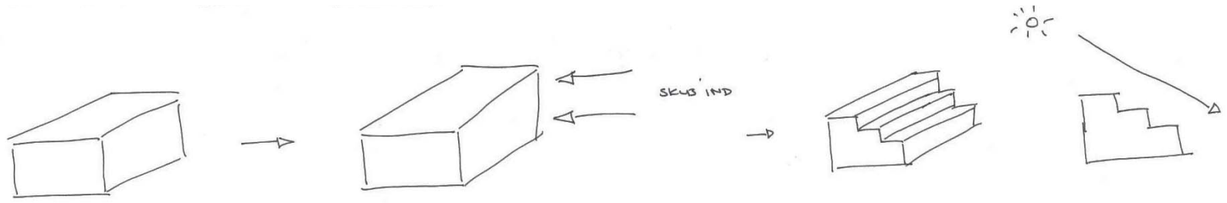

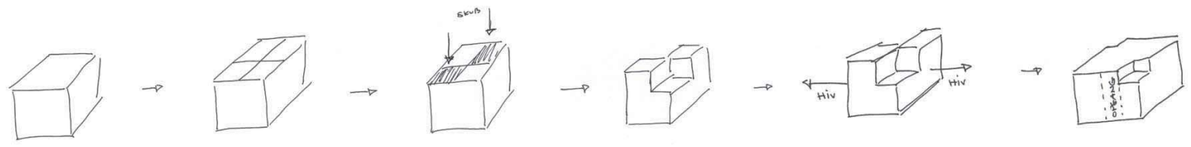

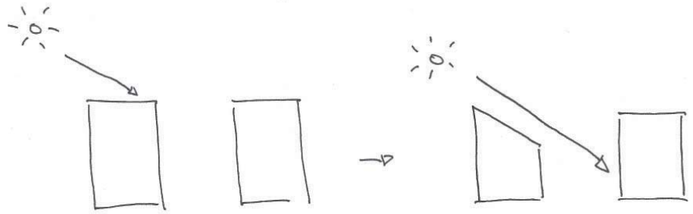

080531_A3_PRÆS.indd 24
04-06-2008 12:21:52

Program:

Der er hovedsageligt lejligheder på Søtorvet N, men også to cafeer og nogle detail erhverv. Cafeerne ligger på hver sin side af pladsen, hvor broen krydser åen og sammenbinder området op på Papirfabrikken ved biografen. Detail ligger i stueetagen i trappetypologierne langs Chr. 8. Vej, så detailforbindelsen fra centrum over søen styrkes, og så der gives mulighed for handel langs boulevarden og promenaden. At der ligges detailprogram i stueetagen i trappetypologien medvirker samtidig til at dybden på stueetagen må være større end den måtte have været, hvis der skulle være beboelse. Med detail i bunden har det dermed været muligt at lave de ønskede terrasser ovenpå.

Rum:

Ved at sikre en afstand mellem bebyggelsen til lysindfald opnår man ligeledes at skabe friareal mellem bygningerne. Friareal som kan udvikles yderligere ved at trække bygningerne fra hinanden i bebyggelsesretningen, således der opstår mellemrum og passager gennem bygningsstrukturen fra det ene friareal til det andet.
Mellemrummene der fremstår når bebyggelsen hives fra hinanden udnyttes til byrum med belagte flader, der indbyder til ophold på siddearealerne eller til leg for aktive mindre børn. Derudover er der planlagt et mere aktivt offentligt areal i mellemrummet mellem dobbeltaltan- og skråtypologien, med beachvolley, petanque, trampoliner og sandkasse med rutschebane, gynger og vippe. Dette areal er markeret ved at hæve det en halv meter op, så man oplever det som et separat område i friarealet.
Mellemrummene mellem bygningslinierne anvendes som landskabsrum i form af specifikke haver med hver deres karakter. I alt er der 6 forskellige haver på Søtorvet N; Dufthaven, den vilde have, skovhaven, frugthaven, den røde have og den hvide have. Hver have beplantes med grønt, der passer til netop deres karakter.
Strukturen i haverne er arrangeret efter en lineær struktur på samme måde som bygningerne, men dog mere konkret i felter der kan ses som en stregkode struktur. Stregkode strukturen går vinkelret på bebyggelsesstrukturen således oplevelsen varierer meget når man bevæger sig i bebyggelsesretningen, modsat den mere ens oplevelse man får, når man passerer langs stierne og gennem passagerne på tværs af bebyggelsen. Der arbejdes med tre størrelser af stregkodefelter på 2, 5 og 10 meters bredde, hvor hver enkelt felt i hver have har en overordnet beplantningstype.
Derudover er beplantningstyperne valgt således at haverne spiller på årstiderne. Beplantningen består både af stedsegrønne og årstidsbestemte planter, hvor den lange og afvekslende blomstringstid sikrer forskellige farvenuancer året rundt, så haverne er flotte både sommer, vinter, forår og efterår. Haverne er altså mere en blot et oplevelses- og opholdsrum, det er ligeledes et smukt bygningseksteriør, der kan ses fra bygningernes lejligheder og som giver ejendommene en visuel identitet alt efter hvilken havekarakter bygningen er placeret i.
På Søtorvet N er der tre forskellige typer rum; de offentlige, de private og de semi-private rum. Haverne imellem bygningerne er semi-private og bruges kun af de mennesker der bor i området. Haverne er afgrænset af en 2 meter høj hæk, så de opfattes private for udefra kommende, mens dem der bor i ejendommene anvender haverne fælles.
Langs med vejen inde på området løber dufthaven som er den eneste have der ses som offentlig. Dufthaven binder sig op på de offentlige stier, der går fra å til sø på Søtorvet N. I forbindelse med stierne fra å til sø ligger der 3 offentlige pladser og det offentligt mere aktive areal. Alle kan færdes på stierne og passere eller opholde sig på pladserne i mellemrummene mellem bygningerne, men stierne er afgrænset af 2 meter høj hæk ind til haverne, således at man ikke går væk fra stierne medmindre man har noget med ejendommene i området at gøre. Langs med åbrinken er desuden anlagt en offentlig boardwalk, som man kan komme til gennem passager i bebyggelsen. Samtidig er den også koblet på den offentlige plads, der ligger hvor den nye bro over åen sammenbinder området med Papirfabrikken ved biografen. Den offentlige plads ved åen er udformet således at den ændrer størrelse alt efter hvornår på året man er der. Den spiller nemlig på naturens rytme ved at skråne let mod åen, således at når vandstanden stiger oversvømmes pladsen og bliver mindre. Størrelsen af pladsen afhænger altså af hvor meget nedbør der falder, og generelt kan man sige at pladsen er størst om sommeren, hvor der er mindst nedbør og hvor flest mennesker opholder sig der, og mindst om vinteren, hvor der er mest nedbør og hvor den er mest mennesketom.
De private rum på området, er de mindre haver som stueetagen i skråtypologien har. De har intet privat uderum i form af terrasser eller altaner og har derfor fået tildelt et mindre privat haverum foran lejligheden ud til dufthaven ved vejen, afgrænset med en mindre hæk. Desuden opfattes arealet ud mod åen udfor hver åtypologi bygning som et privat areal afgrænset fra den offentlige boardwalk langs åen af selve vandet.

Forskellighed i oplevelelser i haverne

Mellemrummet

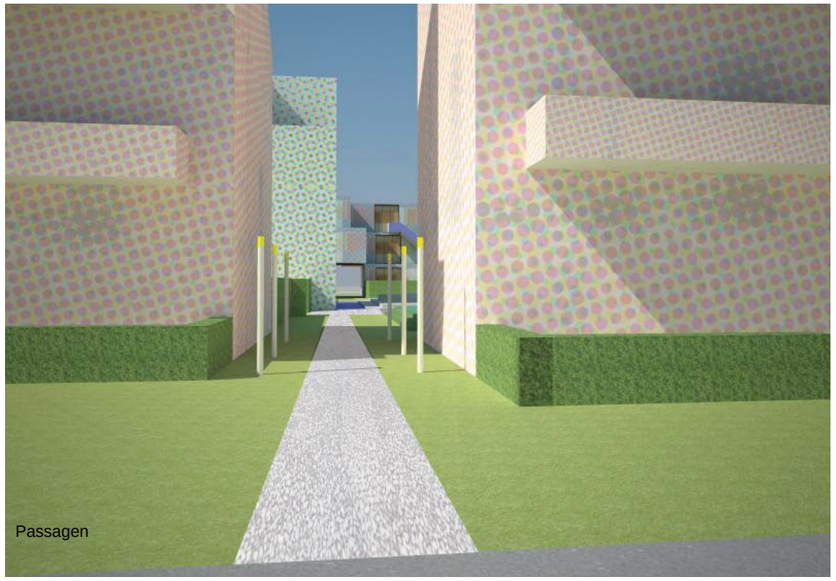

Passagen

080531_A3_PRÆS.indd 25 04-06-2008 12:21:54

SNIT AA 1:500

080531_A3_PRÆS.indd 26 04-06-2008 12:21:58

080531_A3_PRÆS.indd 27 04-06-2008 12:22:19

FRUGTHAVEN	BILLEDE	FORM OG KARAKTER	BLOMSTRING OG ÅRSTIDER				ANDET
PÆRE		træ (h.10-13m x b. 5-7m)	maj	juni			
MORBÆR		træ (h. 6-15m x b. 6-15m)	maj	juni			
SOLBÆR		busk (h.1-2m x b. 1-2m)	maj				
RIBS		løvfældende busk (h. 1-2m x b. 1-2m)	april	maj			
STIKKELSBÆR		løvfældende busk (h. 1m x b. 1m)	maj	juni			

DEN HVIDE HAVE	BILLEDE	FORM OG KARAKTER	BLOMSTRING OG ÅRSTIDER				ANDET
HVID SNE BÆR		træ (h.4m x b. 3m)	juni	juli	august	september	
HVID RØN		træ (h. 4-6m x b. 6m)	maj	juni			
STJERNE MAGNOLIA		busk (h. 3m x b. 3m)	marts	april			
RHODENDENDRON (CATAWBIENSE)		staude (h. 2-3m x b. 3-5m)	marts	april	maj		
SØLV LYS		staude (h, 0,9m)	september	oktober			

DEN VILDE HAVE	BILLEDE	FORM OG KARAKTER	BLOMSTRING OG ÅRSTIDER				ANDET
VORTEBIRK		træ (h.10-13m x b. 5-7m)	maj	juni			
RØN		træ (h. 6-13m x b. 6-15m)	maj	juni			
DJÆVELSBID		løvfældende staude (h.0,6m x b. 0,5m)	juni	juli	august	september	
ALM. MJØDURT		løvfældende staude (h. 0,5m x b. 2m)	april	maj			
ENG KARSE		græs (h. 0,45m x b. 0,1m)	marts				

DUFTHAVEN	BILLEDE	FORM OG KARAKTER	BLOMSTRING OG ÅRSTIDER				ANDET
JAPANSK MAGNOLIA		træ (h.10m x b. 4-8m)	april	maj			
JAPANSK KIRSEBÆR		træ (h. 10m x b. 6m)	maj	juni			
FEMHANNET PIL		træ (h. 7-10.m x b. 4-5m)	maj	juni			
KEJSERBUSK		busk (h. 3.m x b. 1,5m)	marts	april			
SØLV LYS		staude (h, 0,9m	september	oktober			

080531_A3_PRÆS.indd 28

04-06-2008 12:22:40

SKOVEN	BILLEDE	FORM OG KARAKTER	BLOMSTRING OG ÅRSTIDER				ANDET
RØN		træ (h. 6-13m x b. 6-15m)	maj	juni			
SUMPEG		træ (h.4m x b. 3m)	maj	juni			
VORTEBIRK		træ (h.10-13m x b. 5-7m)	maj	juni			
RØDBIRK		træ (h. 20m x b. 10m)	juni	juli	august		
BJERGFYR		busk (h 4,5-6m x 4-5m					

DEN RØDE HAVE	BILLEDE	FORM OG KARAKTER	BLOMSTRING OG ÅRSTIDER				ANDET
SUMPEG		træ (h.4m x b. 3m)	maj	juni			
HVID KORNEL		busk (h. 15m x b. 6m)	maj				
RØD BIRK		træ (h. 20m x b. 10m)	juni	juli	august		
NELLIKEROD		løvfældende staude (h. 0,6m)	maj	juni	juli	august	

HÆK	BILLEDE	FORM OG KARAKTER	BLOMSTRING OG ÅRSTIDER				ANDET
LIGUSTER HÆK		hæk (h. 2m x b. 1m)	maj	juni			

Kig mod Remstrup Å

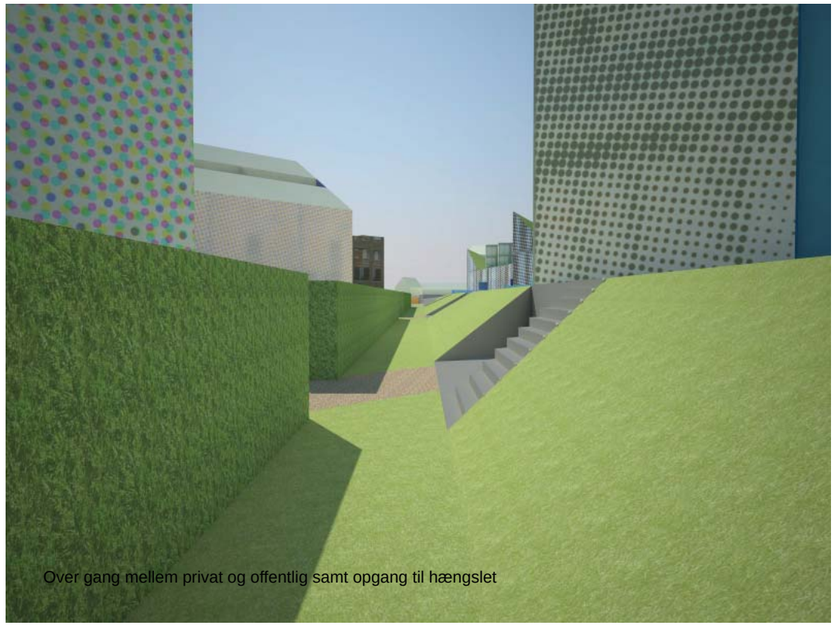

Over gang mellem privat og offentlig samt opgang til hængslet

080531_A3_PRÆS.indd 29

04-06-2008 12:22:41

Infrastruktur og parkering:

I dag ligger Chr. 8. Vej, Søvej og Papirfabrikken som 3 veje, der skaber en stort og massivt trafikeret kryds med mange vejbaner lige op til Søtorvet. Hvis man skal indtil Kvickly og parkere til bil, så drejer man af papirfabrikken ind på Søtorvet. Skal man videre ind på Papirfabrikken fortsætter man af papirfabrikken vejen og krydser derved hele Søtorvet, så det bliver opdelt i to af vejen. Dette kryds vil vi gerne bløde op, så der sker en bedre afvikling af trafikken både omkring og på Søtorvet

Den første beslutning er derfor at omforme krydset fra at være et kryds med 4 retninger til at være et kryds med 3 retninger, ved at lukke papirfabrikken vejen der løber gennem Søtorvet og deler det i to. Derved letteregøres trafikstrømmen gennem krydset og man får en bedre afvikling af trafikken. Ved at afskære papirfabrikken vejen fra krydset er det nødvendigt at koble trafikken på vejen et andet sted. Dette gøres lige efter broen over Silkeborg Langsø, hvor Chr. 8. Vej bliver gjort til en boulevard. Her laves der derfor et lyskryds, som er med til at sænke farten på boulevard strækningen og muliggør en lettere afkørsel ind på Søtorvet og videre over på Papirfabrikken. Man passerer nu Søtorvet oppe i den ene ende af området og deler derved ikke området op i to dele. Papirfabrikken vejen der nu er afskåret fra det store kryds bliver derved en blind vej på Søtorvet N som fungerer som vej til Åtypologiens parkeringspladser i bunden af typologien samtidig med at der langs den er placeret skråparkering for Søtorvet N's ejendomme. Andre parkeringspladser findes i forlængelse af bebyggelsesstrukturen ud til den nye vej til området og til Papirfabrikken. Da de to kryds ligge så tæt på hinanden, er den eneste tilkørselsmulighed til disse parkeringspladser midt mellem krydsende. Parkeringspladserne er anlagt med armeret græs og for at muliggøre manøvrering til parkeringspladserne fra den enkelte tilkørselsmulighed mellem krydsene, er der for enden af bygningerne ikke anlagt parkering. Dette areal bruges i stedet for til manøvreringsareal for bilerne.

Til den bløde trafik på området er der anlagt cykelstier og gangstier. Cykelstien følger, sammen med et fortov for de gående, papirfabrikken vejen langs åtypologiens facade, som når den nærmer sig broen bliver til en kombineret cykelsti og gangsti som den også er på nuværende tidspunkt. Derudover er der cykelsti langs den nye vej mellem Papirfabrikken vejen og Chr. 8. Vej.

Gangstierne er designet således at der er nogle offentlige stier der løber på tværs af området fra å til sø og nogle semi-private stier der løber langs med området inde i haverne. De private stier kobler Papirfabrikken op på Søtorvet og videre op på boulevarden og promenaden. De er formet som en to-tandet gaffel med de to tænder pegene ud mod søen. Man bevæger således fra Biografen på Papirfabrikken over den nye bro ind på pladsen med de to cafeer. Derfra passerer man papirfabrikken vejen og bevæger sig gennem mellemrummet i skråtypologien, hvorfra man kan vælge den ene eller den anden tand. Begge tænder løber langs det offentlige aktive areal og videre gennem et mellemrum i dobbeltaltantypologien, hvor to pladser er etableret. Herfra bevæger man sig videre ud mod boulevarden gennem en port i trappetypologien, hvor der med en let antydet overgang er mulighed for at fortsætte ud til promenaden og Silkeborg Langsø.

En vigtigt detalje ved de offentlige stier er, at de ikke ligger gemt væk og ikke er for snørklede så man opfatter dem private (fra boulearden). De er derfor lineære, så kig langs stierne er bevaret for at øge offentlighedsfølelsen, så man ved hvor man er på vej hen. Oplevelsen på de offentlige stier på tværs af Søtorvet forekommer ved forskelligheden i de rum der passeres, men ellers er oplevelsen ikke lige så varieret som den er ved de semi-private stier.

De semi-private stier er udformet med henblik på at opfylde to kriterier. For det første skal de sammenbinde haverne og bebyggelsen langs bygningsstrukturen, således at man kan bevæge sig fra eksempelvis sin parkerede bil til sin lejlighed. For det andet skal de kunne fungere som brandveje i tilfælde af brand. Stierne er derfor holdt forholdsvis lineære midt mellem bebyggelsen, og er udformet med en samlet bredde på 2,8 meter som brandbilerne kræver ved udrykning. Den midterste del af stierne er 1,6 meter bred med stenmel som materiale mens de resterende 0,8 meter på begge sider er af armeret græs, som begge er materialer brandbiler kan færdes på. Stierne opfattes dermed kun som almindelige stier på 1,6 meter, men er altså udformet således at de opfylder kravene for brandveje.

Oplevelsen man får ved at bevæge sig langs stierne i haverne, er meget mangfoldig. Ved at bevæge sig på tværs af de mange beplantningstyper der er i de forskellige stregkodefelter, hvor naturen skifter for hver 2, 5, eller 10 meter opnår man en meget varieret oplevelse.

080531_A3_PRÆS.indd 30 04-06-2008 12:22:46

Visualisering af frugthave

080531_A3_PRÆS.indd 31

04-06-2008 12:22:56

SØTORVET S

080531_A3_PRÆS.indd 32 04-06-2008 12:23:16

Strukturen

Strukturen på Søtorvet S er baseret på en genfortolkning af strukturen syd for sitet, som føres ind på sitet. Strukturen syd for sitet fortolkes som værende en penetreret bygningsmasse, som er brudt op med flere linjer, som gennemskærer bygningskroppen. Implementering af denne struktur sker ved, at der skabes et kig fra bymidten i Silkeborg ned til Remstrup Ås forløb. Til at danne dette kig roteres retningen, så kiget bliver det styrende i bebyggelsesstrukturen, som et underliggende og styrende mønster er et grid benyttet, så der bliver skabt et styret forløb med klart definerede kig, som går på tværs af Søtorvet S' retning. Derudover er linierne i grid-mønstret forskudte, når de møder hinanden, så der dannes rum i disse sammenstød og samtidig virker afskærmende for støjen, idet støjen bliver knækket af.

Foruden denne struktur optræder der en ny struktur, som ligger sig ovenpå grundstrukturen/den penetrerede bygningsmasse. Denne struktur forholder sig til kanten af bebyggelse, så der dannes et indvendigt rum i strukturen, som er afskærmet for støjen. Strukturen spiller samtidig op til kontekstens bygningshøjde dette værende det nye byggeri på Chr. 8.s vej og havneboligerne på Papirfabrikken. Strukturen følger Søtorvet S' retning. I strukturen ovenpå sker der forskydninger mellem enhederne, som er med til at danne rum og skabe et interessant udtryk udadtil.

Et karaktertræk ved den samlede struktur er, at strukturen penetreres både horisontalt og vertikalt for at skabe forbindelser både funktionelle og visuelle. Formen er penetreret vertikalt ved de rum, som skabes af forskydning i grid-mønstret, samt udvalgte steder for at få adgang, lys og luft til parkeringskælderen.

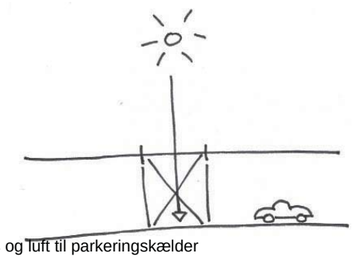

Lys og luft til parkeringskælder

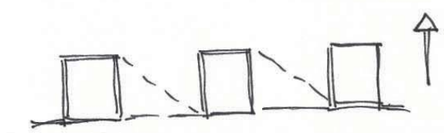

Fortætning i Soho

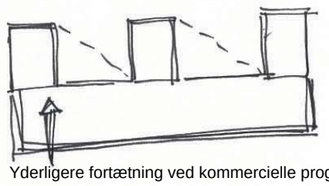

Yderligere fortætning ved kommercielle programmer

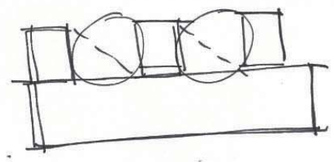

Friareal ved boligerne bibeholdt

Bygningstypologi

Bebygggelsen i Søtorvet S kan inddeles i to forskellige typologier, som er defineret af hver deres struktur. Den nederste struktur, som er dannet på baggrund af den penetrerede bygningsmasse udgør den nederste typologi, hvor der er byggefelter i forskellige størrelser og udformninger. Da bebyggelsen den penetrede-typologi er omkranset af vej fra forskellige retninger opleves bebyggelsen fra flere sider. Til at gøre bygningen mere markant er hjørnerne synliggjort ved, at de er hevet op. Typologien er udformet således at 1. sal er overdækket i dele af passagerne, undtagen ved de rum, som dannes ved forskydning af grid'et. Det større 1.sals plan gør, at der skabes et større sammenhængende areal ovenpå. Men ved ikke at have rummene overdækket skabes en visuel forbindelse opad. Til at få lys ind på 1. Sal i de mørkeste områder vil der blive isat ovenlys-vinduer i denne typologi. Facaderne er artikuleret således, at typologien ovenpå bliver trukket ned materialemæssigt, så facaden bliver brudt op og får et varieret udseende. Bearbejdningen af facaden mod Chr. 8. Vej er på grund af terrænændringen i forbindelse med etableringen af parkeringskælderen designet således, at vinduerne og indgangene til butikker følger fortovsniveauet, men indenfor er der etableret trapper, så niveauet bliver det samme som resten af Søtorvet S og Hængslet.

Boligtypologien ovenpå den penetrerede typologi er SOHO (small office home office), som primært henvender sig til selvstændige og iværksættere, som gerne vil kombinere bolig og deres arbejde. Boligen er udformet, så den indeholder et stort rum, som vil være velegnet til at være et kontor. Boligen er øst-vest orienteret, så der er gunstige lysforhold for erhverv og samtidig virker afskærmende fra støjen. Boligen er på 85 m2 fordelt på 2 etager. SOHO-typologien er endvidere udrustet med både en terrasse og altan for hver bolig, hvor det ene private friareal vender mod øst og den andet mod vest. Adgangen til boligen sker fra opgange og elevatorer som er beliggende i hullerne og derved sikres der, at der er mennesker og bevægelse på forskellige tidspunkter af døgnet i den underliggende struktur.

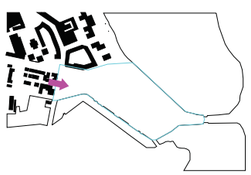

Konteksten hives ind

Genfortolkning af kontekstens struktur

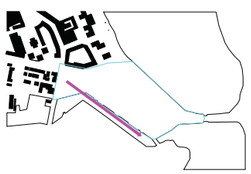

Vigtigt kig mod Remstrup Å

Grid roteret efter kig

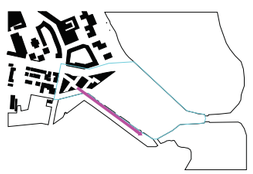

Den penetrerede struktur lægges ind

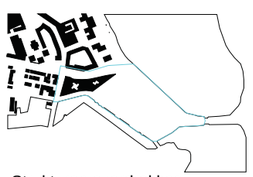

Strukturen overdækkes

Hjørnerne markeres

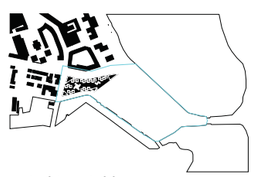

En øvre struktur etableres

080531_A3_PRÆS.indd 33 04-06-2008 12:23:23

SNIT BB 1:500

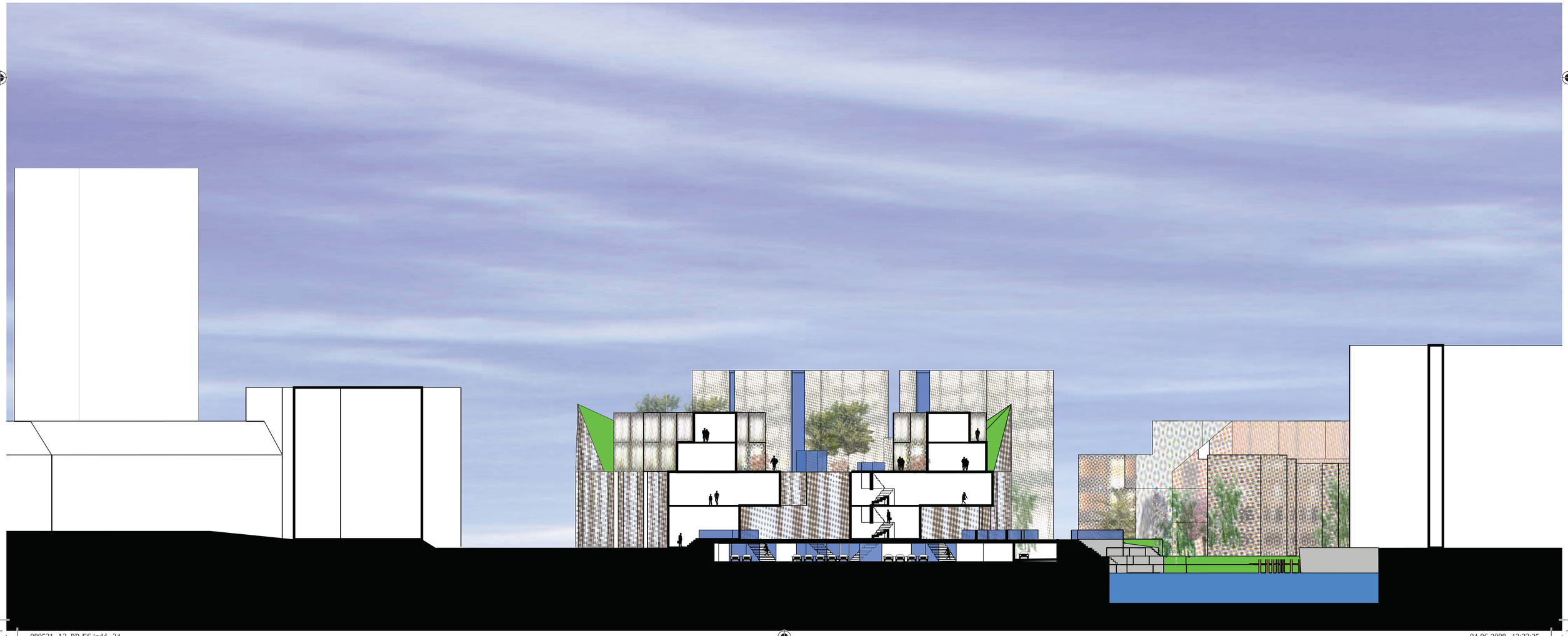

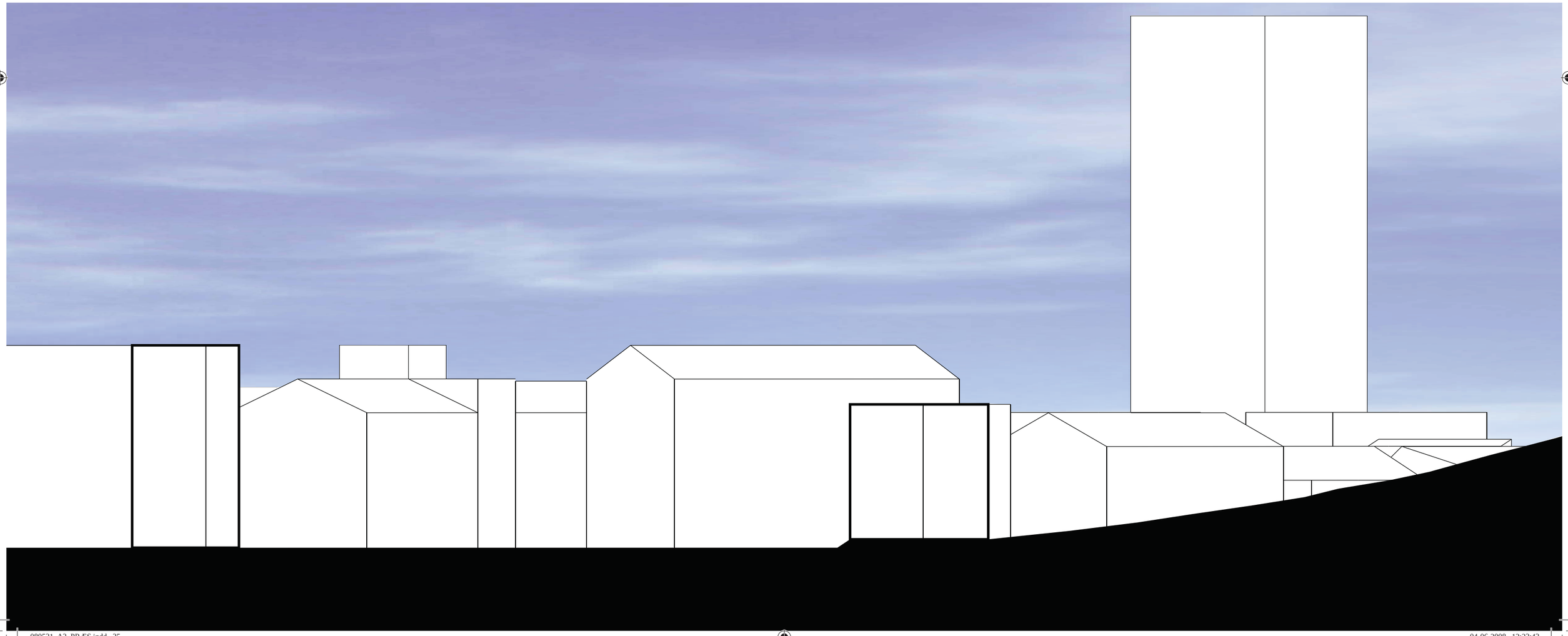

Program
Søtorvet S har udadtil en mere offentlig karakter, hvilket også ses i, hvordan programmerne er fordelt. I stueplan er der butikker, heriblandt et mindre supermarked. Butikkerne er en opkobling på det eksisterende detailforløb, der er i Silkeborg og servicere byens borgere og oplandets beboere. Det mindre supermarked servicerer lokalområdet. I førsteetagen etableres der faciliteter til erhverv hovedsagligt i form af kontorerhverv i forskellige størrelser. På toppen af strukturen er der boliger, de såkaldte SOHO-lejligheder. Et andet stort program i Søtorvet S er en parkeringskælder, som servicerer hele Søtorvets brugere.

Rum
Rummene i Søtorvet S har forskellige karakterer og status. Rummene i den nedre struktur er udformet med en reference til byens gader, som støder op til byens åbne rum. Disse rum er offentlige, hvor folk kan bevæge sig igennem, når de har forskellige ærinder om det er at shoppe eller skal hente deres bil i p-kælderen. De åbne rum virker som et frisk pust og giver anledning til korte ophold og fungerer som et mødested. Ud mod åen er der etableret et trappeforløb langs åen, som giver offentligheden muligheden for at nyde åen og strømmen heri. Åtrappe-rummet er udformet, så der skabes variation i trappeforløbet ved at trække og skubbe plateauer ud fra den regulære trappelinie. Desuden er Åtrappen designet, så det ikke bliver et langt befæstet areal, men er forsøgt blødt op med at implementere grønne elementer i enkelte af plateauerne.
Oven på den penetrerede struktur er der et grønt friareal som har karakteren af at være semiprivat, det vil sige, at det i princippet kun er folk, som bor i SOHO-lejligheder og deres besøgende, som har adgang til dette rum. Det grønne areal er struktureret efter stregkode-princippet, så det giver forskellige oplevelser ved bevægelse igennem rummet. Oplevelsen træder i kraft af, at beplantningen er designet ud fra de fire årstider, så der er noget, som blomstrer eller er farverig i forhold til de forskellige årstider. Et andet praktisk aspekt af plante valget er, at de ikke har et for dybt rodnet.

Artikulering af facader og hjørne

Infrastruktur
Privatbilismen i syd er begrænset til at være til- og frakørsel i forbindelse med parkeringskælderen. Parkeringskælderen trafikbetjenes fra Østergade syd for sitet, hvor der etableres et lysreguleret kryds. Ved etablering af dette nye lyskryds, skal der tages forholdsregler i forhold til det nærliggende lyskryds ude i Østergade-krydset, således at en forstuvning af trafikken udgås. Betjeningen af parkeringskælderen foregår via rampe. Rampe er dimensioneret ud fra de danske standarder, hvilket vil sige, at den har en hældning på 13%. Vareindlevering i Søtorvet S foregår via tilkørselsvejen til parkeringskælderen, men aflæsning af varer sker inde fra det sydlige åbne rum i strukturen, foruden at virke som et byrum også har dimensionerne til at lastbiler kan vende. I tilfælde af brand i området kører brandbilen ind i strukturen fra Østergade krydset og benytter gaderne i strukturen som brandveje.
Under Søtorvet S anlægges en parkeringskælder, som udnytter den lille forskel i terræn, ved at foretage en kotering, som ”forlænger” koten/fladen ud i rummet. Parkeringskælderen betjener hele Søtorvet. Parkeringskælderen er udformet, således at den er optimalt indrettet i forhold til udnyttelse af plads, dette er gjort ved at lave 60 graders skråparkering samt at ensrette dele af vejsystemet og ligge indkørslen til parkeringskælderen i midten af kælderen. Til at bløde parkeringskælderen op, så den ikke virker mørk og tung er der lavet visuelle forbindelser med det ovenstående ved hjælp af lysindtag i form af huller samt at plante træer, som går gennem loftet i parkeringskælderen. De nordligste 16 parkeringspladser er gjort private, og tilhører boligerne i hængslet.
Den bløde trafik foregår i gaderne i den sydlige struktur samt langs åen i form af cykelsti og sti, så der skabes en naturoplevelse ved at cykle langs åen.

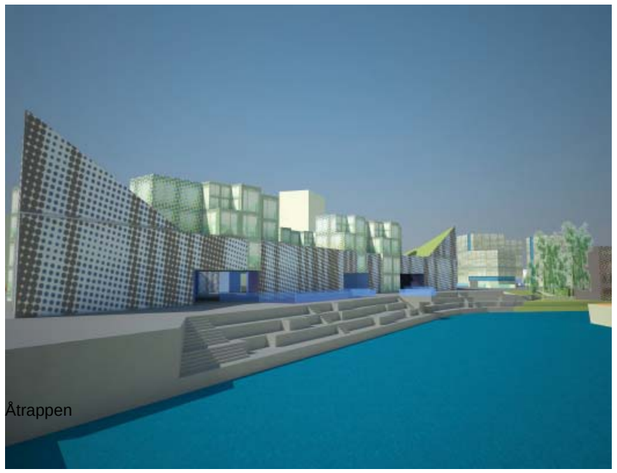
Åtrappen

080531_A3_PRÆS.indd 36
04-06-2008 12:23:55

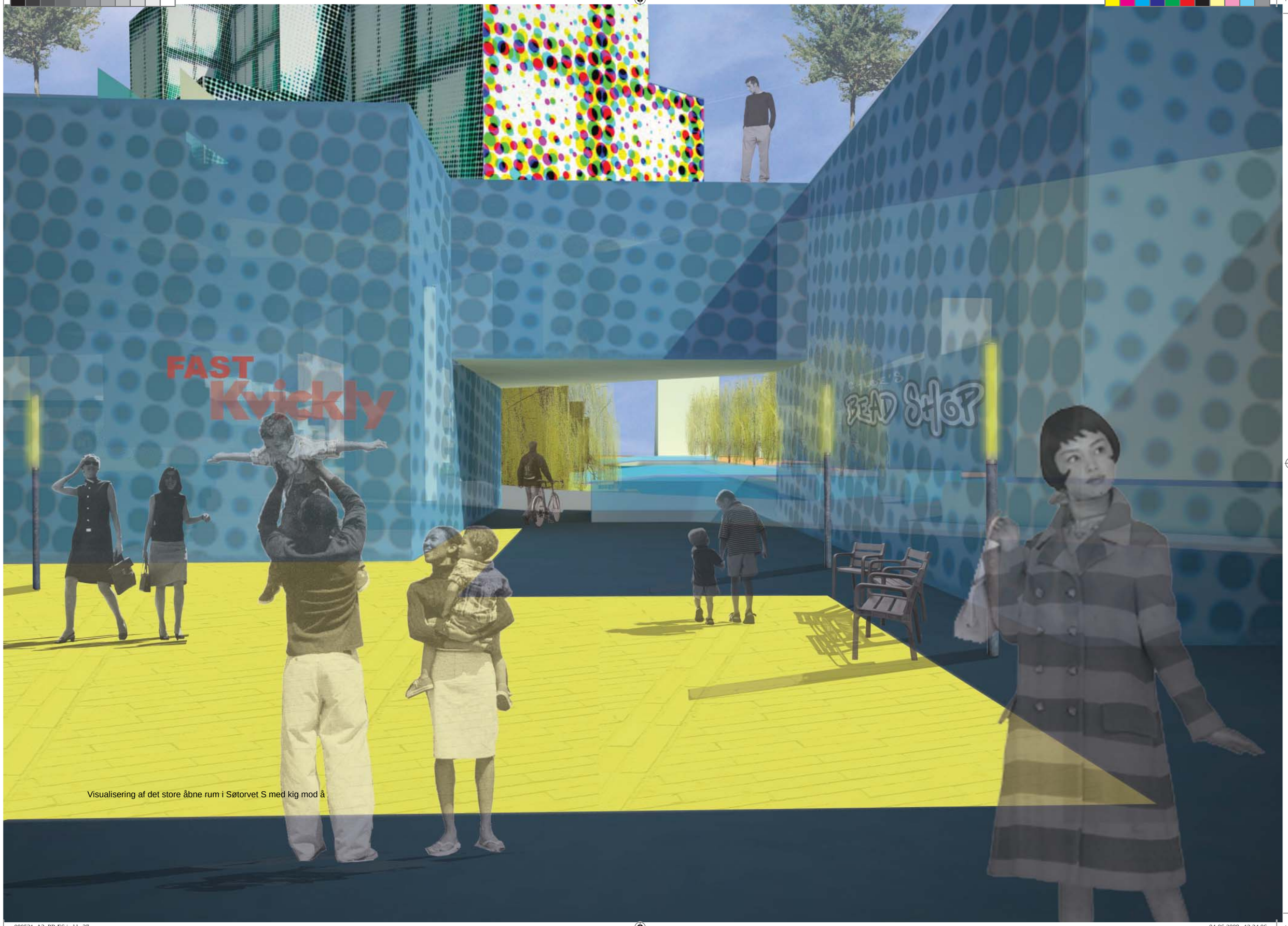

Visualisering af det store åbne rum i Søtorvet S med kig mod å

080531_A3_PRÆS.indd 37
04-06-2008 12:24:06

HÆNGSLET

080531_A3_PRÆS.indd 38 04-06-2008 12:24:25

Strukturen

Mellem Søtorvet N og Søtorvet S ligger området vi kalder Hængslet. Hængslets form er skabt med grundlag i værdifulde kig fra konteksten mod søen. To kig har givet to linier, der virker som grænse op til Søtorvet N og S, og som skaber den trekantede for som hængslet har imellem de to områder. Det første kig går fra åen ved Hjejlekiosken, hvor Skibet Hjejlen ligger til, langs Jysk Teater og Musikhus og lejlighederne på Papirfabrikken over Søtorvet og ud til Søen. Det andet kig går fra havnen på den modsatte side af åen ved Slusekiosken, hvor kanoudlejningen foregår og hvor andre mindre både ligger til, langs åen over Søtorvet og ud til søen. Hængslet ligger så som et hængsel mellem Nord og Syd, hvor det bryder de to strukturer fra Nord og Syd op, og samtidig samler området til en helhed igen.

For at koble Hængslet op på konteksten i højere grad end kiggene gør, og dermed gøre Søtorvet til en samlet helhed med Papirfabrikken, overføres det grid af fliser, der ligger i over overfladestrukturen rundt om Jysk Musik og Teaterhus og lejlighederne på Papirfabrikken ind på Hængslet. I planen fås dermed en timeglasform af fliser i grid, mens man nede i rummet får en ens overflade og belægning, der giver en sammenhæng mellem Papirfabrikken og Hængslet.

Bebyggelsesstrukturen i Hængslet er designet i forbindelse med den underliggende parkeringskælder og opgangene derfra. Desuden har bebyggelsen en retning, der ved første øjekast ser tilfældig ud, men som er forlænget fra både Søtorvet N og S' retning på bebyggelsen. Dermed kobles de to eksisterende bebyggelsesretninger i Hængslet for at sammenbinde hele Søtorvet. Placeringen af bebyggelsen er placeret tættere end i Nord og Syd, for at skabe en anden rumlighed. Derudover er bygningerne placeret så strategisk i forhold til opgangene, at når man bevæger sig nedefra parkeringskælderen og op på hængslets overflade, så har man fra første færd ikke kig ud over søen Det kræver altså at man bevæger sig væk fra opgangen før kiget opnås.

For at skabe en visuel kontakt til parkeringskælderen, er hullerne fra Søtorvet S ført videre ud på Hængslet. Derudover er træerne fra Søtorvet N fortsat ind på hængslet således at der står træer i hullerne mellem parkeringskælder og Hængslets overflade. Dette gøres for at skabe en yderligere sammenhæng gennem hele Søtorvet.

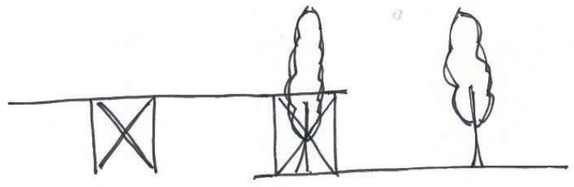

Hvordan Søtorvet S og Søtorvet N mødes i hængslet

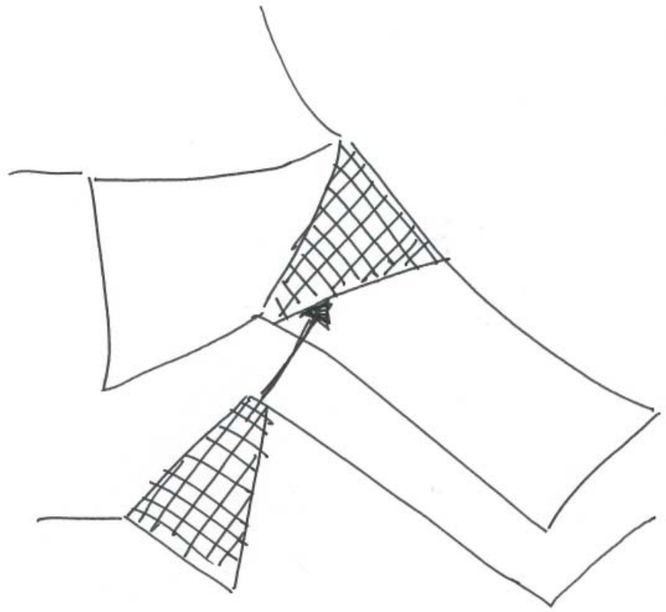

Grid fra Papirfabrikken over føres til hængslet

080531_A3_PRÆS.indd 39 04-06-2008 12:24:33

SNIT CC 1:500

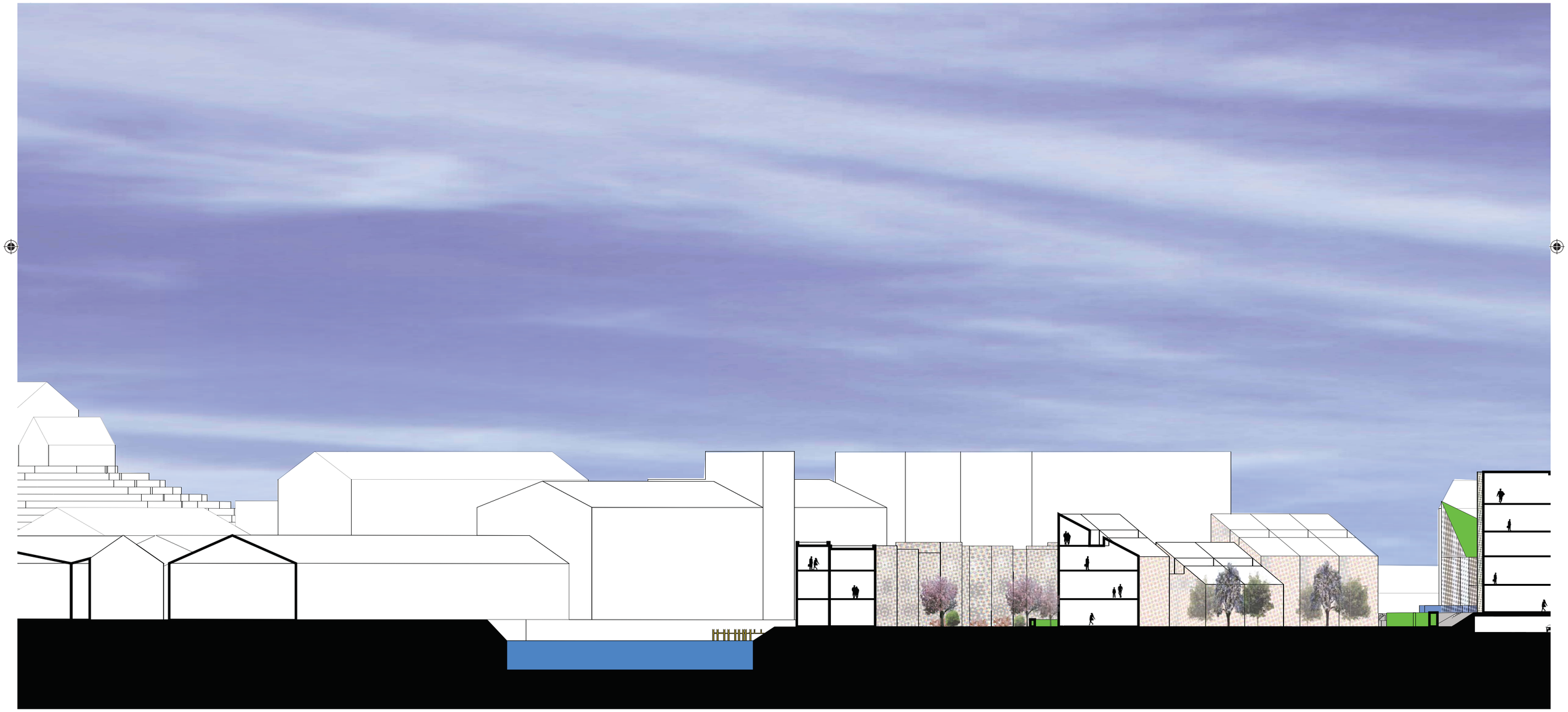

080531_A3_PRÆS.indd 40 04-06-2008 12:24:44

080531_A3_PRÆS.indd 41 04-06-2008 12:27:06

Bygningstypologier

Bygningerne i Hængslet er udformet som to simple typologier, hvor den ene er høj og kvadratisk og den anden er rektangulær er lidt lavere.
Den kvadratiske typologi er 5 etager høj og spiller i udtrykket på dens højde, ved at lade et bånd løbe rund om bygningen i vertikal retning. På den måde markeres højden på bygningen, selvom den ikke kan betegnes som et højhus.
Den rektangulære typolgi spiller på samme måde på sin ”aflangethed” ved at lade et bånd løbe horisontalt omkring den 3 etager høje bebyggelse.

Program

Programmerne i Hængslet er de mest blandede på hele Søtorvet. Den ene af de høje kvadratiske bygninger er programmeret med hotel, da de i Silkeborg mangler overnatningsmuligheder i højsæsonen. På øverste etage i hotellet er der desuden en restaurant/skybar. De to andre bygninger af samme typologi har begge detail og shopping i stueetagen, mens der på 2. og 3. etage er liberalt erhverv. På de to øverste etager er der boliger, i alt 4 i hver bygning, med en størrelse på 98 kvadratmeter.
I de rektangulære typologier er der restaurationserhverv i stueetagen i form af henholdsvis, en cafe, en restaurant og et studenterhus. Programmerne her er valgt for at skabe liv på området i timerne udover normal arbejdstid, således området forekommer levende over en længere periode af døgnet. På 2. etage er der i den ene typologi mere liberalt erhverv, mens der i den næste er placeret et motionscenter. Motionscenteret er placeret her på baggrund af en ide om at Silkeborg gerne vil øge deres image som en kurby. I de øverste etager på disse to bygninger er der i alt to lejligheder i hver bygning på 90 kvadratmeter. I den sidste bygning er der et såkaldt Erhvervshus på 2. og 3. etage med konferencerum osv. Dette program er ønsket af et bredt netværk af erhvervsaktører, politikere og embedsfolk i samarbejde med Silkeborg vækstforum.

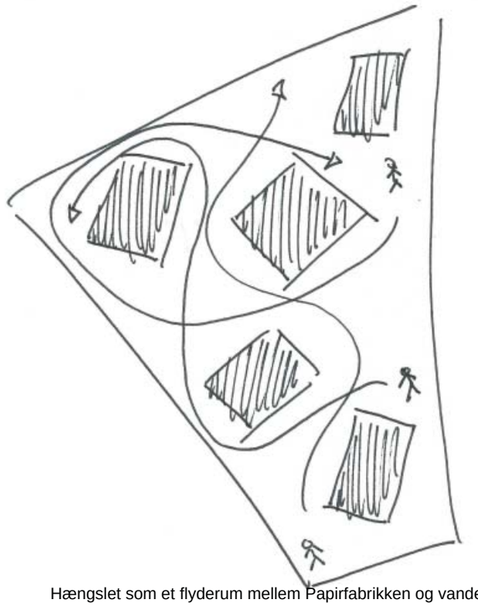

Hængslet som et flyderum mellem Papirfabrikken og vandet

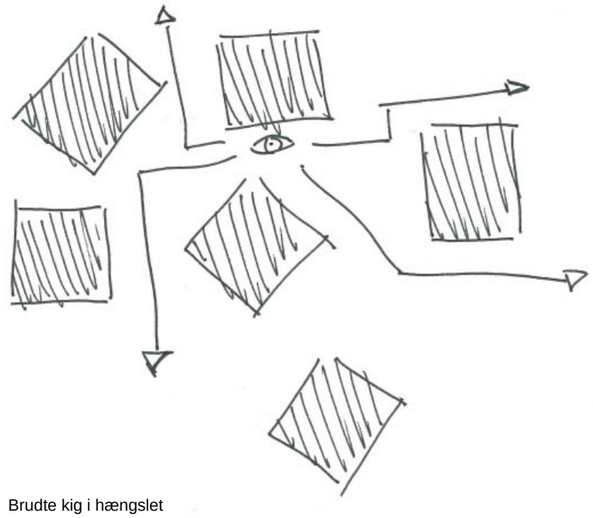

Brudte kig i hængslet

080531_A3_PRÆS.indd 42 04-06-2008 12:27:26

Rum

Rummet i hængslet kan ses som et stort offentligt byrum man ”flyder” igennem når man bevæger sig fra Søtorvet S til N. Oplevelsen i rummet får man ved at bevæge sig rundt på Hængslet, hvorfra man fra forskellige steder på området får et kig udover søen. Derudover er der en oplevelse i at kunne mærke rummet under sig når træerne vokser op gennem hullerne fra parkeringskælderen, hvilket forstærker forbindelsen mellem de to niveauer.

I rummet i hængslet, der ligger forholdsvist åbent ud til den støjende Chr. 8. Vej, vil der forekomme en en del støjgener. Disse støjgener er afhjulpet ved at opsætte 2 meter høje gennemsigtige støjskærme mellem bygningerne ud mod vejen. Støjskærmene er udformet således at de kan passeres med lethed uden at dette mindsker støjreduceringen.

Infrastruktur og parkering

Hængslet er et område for bløde trafikanter, og der er derfor ingen hård infrastruktur på Hængslet. Dog kan overfladen af fliser bruges ved vareindlevering og som brandveje. Den eneste egentlige infrastruktur i Hængslet er i niveauet under, hvor parkeringskælderen føder området med beboere, arbejdende og handlende. Som blød trafikant kommer man til området fra Søtorvet S, Søtorvet N eller fra Boulevarden ud mod promenaden. Både fra Søtorvet N og fra Boulevarden kommer man til området ved at gå op af trapper eller hvis man er kørestolsbruger ved at bruge elevatorerne fra parkeringskælderen eller de ramper som er anlagt.

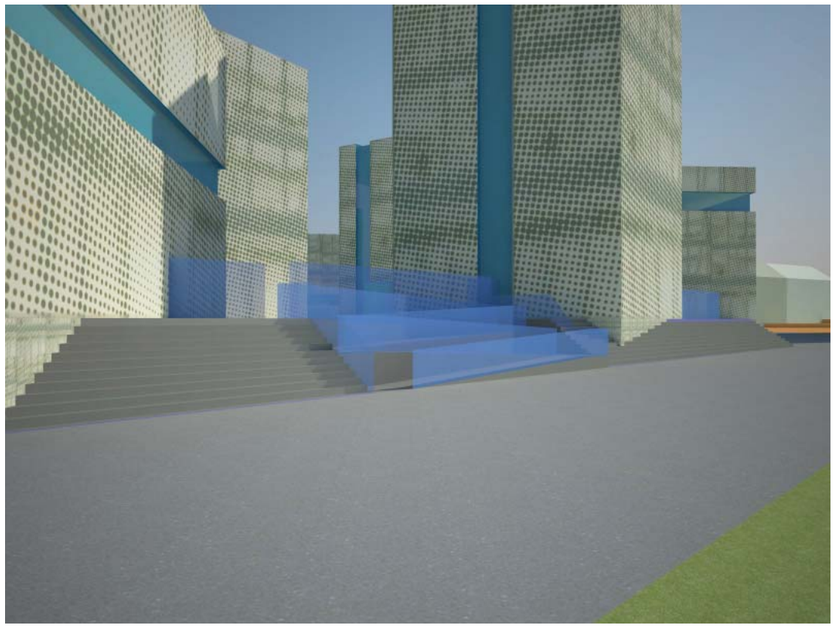

080531_A3_PRÆS.indd 43 04-06-2008 12:28:27

Visualisering af hængslets rum

080531_A3_PRÆS.indd 44 04-06-2008 12:28:29

080531_A3_PRÆS.indd 45 04-06-2008 12:28:52

BOULEVARDEN

Ud fra betragtninger om, at Chr. 8s vej ikke kan lukkes på grund af den vigtige forbindelse som vejen har mellem bymidten og det meste af det øvrige Silkeborg. Chr. 8. Vejs omlægges og en profilændring sker og bliver til en boulevard. Boulevarden er med til at løse op for den barriere, som Chr. 8. Vej danner ned til søen. Dette er gjort ved, at indføre en minimumsvejbredde og etablere en grøn stribe i vejmidten, samtidig at der kommer ny belægning i form af granit. Dette bevirker, at bilisten bliver opmærksom på, at vedkommende kommer ind på et nyt område. Foruden dette vil hastigheden blive sat ned til 40 km i timen. Ved at bibeholde vejen får bilisterne også en oplevelse, når de kommer kørende forbi.

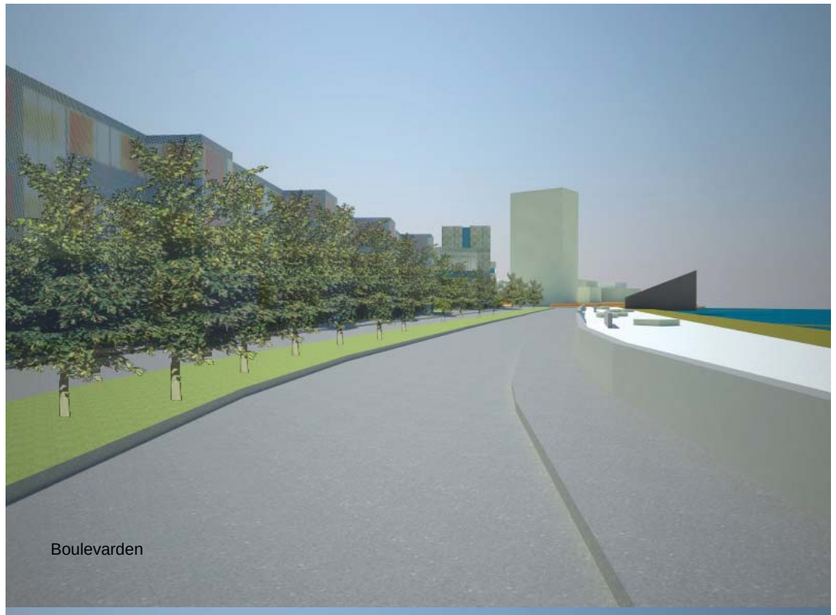

Boulevarden

PROMENADEN

Promenaden er lagt som den forbindelse til vandet som Silkeborg har manglet. Vandet har de altid haft, men muligheden for at komme til vandet og især for at opholde sig ved vandet har de manglet.
Promenaden er designet i to niveauer. Et niveau i samme højde som kørebanen, og et niveau der ligger en halv meter lavere mod vandet. Ved at ændre niveauet, skaber man siddepladser langs hele promenaden, og ved samtidig at opstille en mindre mur langs cykelstien afskærmer man det nederste niveau af promenaden fra støjen, og gør det mere opholdsvenligt.
Langs promenaden er der etableret forskellige programmer. De vigtige kig der har defineret hvor de tre områder deles ender ude i søen, således at man kan se hele vejen fra Hjejlekiosken og ud til Søsportens hus, der ligger som en bygning ude i vandet. Søsportens hus er et program som Silkeborg mangler at finde en placering til, og vores forslag er at ligge det for enden af promenaden. I det andet kig fra Slusekiosken og havnen kan der ses til et søbad, som vil give en masse liv til promenaden om sommeren. Ved siden af søbadet er planlagt en havn til mindre lystbåde og robåde, som vil kunne tiltrække folk op i den modsatte anden af promenaden. Samme ende hvor der også er lagt en iskiosk.

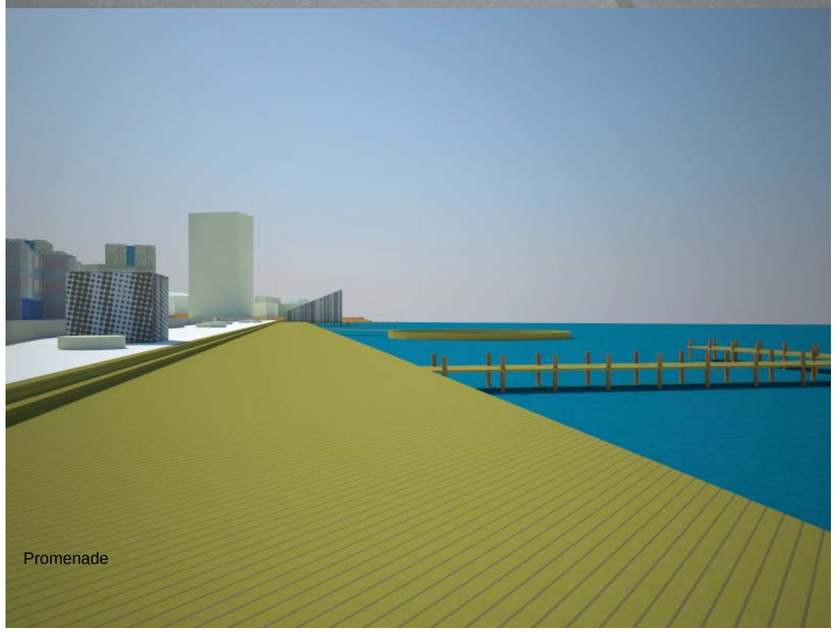

Promenade

Støjreducering ved promenaden

080531_A3_PRÆS.indd 46
04-06-2008 12:28:54

080531_A3_PRÆS.indd 47 04-06-2008 12:29:00